

SZKOŁA POLICJI W KATOWICACH
MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Postępowanie dyscyplinarne w Policji
Diagramy dydaktyczne

Opracowanie:

kom. Cezary Kapkowski
kom. Henryk Bartecki

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ



Wydawnictwo
Szkoły Policji w Katowicach
2013

Spis treści – wypis diagramów

DIAGRAM 1.	CELE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	6
DIAGRAM 2.	NACZELNE ZASADY POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	7
DIAGRAM 3.	UCZESTNICZY POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	10
DIAGRAM 4.	PRZEWINIENIE DYSCYPLINARNE / NARUSZENIE DYSCYPLINY SŁUŻBOWEJ	11
DIAGRAM 5.	POSTACIE NARUSZENIA DYSCYPLINY SŁUŻBOWEJ.....	12
DIAGRAM 6.	RODZAJE ODPOWIEDZIALNOŚCI POLICJANTA.....	13
DIAGRAM 7.	RODZAJE KAR	14
DIAGRAM 8.	ZASADY WYMIARU KARY.....	16
DIAGRAM 9.	ZAOSTRZENIE WYMIARU KARY	17
DIAGRAM 10.	ZŁAGODZENIE WYMIARU KARY.....	18
DIAGRAM 11.	CHARAKTER POPEŁNIENIA PRZEWINIENIA DYSCYPLINARNEGO.....	18
DIAGRAM 12.	FORMY ZJAWISKOWE POPEŁNIENIA PRZEWINIENIA DYSCYPLINARNEGO.....	20
DIAGRAM 13.	WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	21
DIAGRAM 14.	UPRAWNIENIA WYŻSZEGO PRZEŁOŻONEGO DYSCYPLINARNEGO	22
DIAGRAM 15.	MOMENT WSZCZĘCIA, OBWINIONY – DEFINICJE	22
DIAGRAM 16.	POSTANOWIENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	23
DIAGRAM 17.	NOTATKA Z ROZMOWY DYSCYPLINUJĄCEJ	23
DIAGRAM 18.	CZYNNOŚCI WYJAŚNIAJĄCE.....	24
DIAGRAM 19.	WARUNKI UMARZANIA / NIEWSZCZYNANIA POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	24
DIAGRAM 20.	ZAKOŃCZENIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	25
DIAGRAM 21.	RZECZNIK DYSCYPLINARNY.....	26
DIAGRAM 22.	WYMOGI FORMALNE WYZNACZENIA RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO.....	26
DIAGRAM 23.	ODWOŁANIE RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO.....	27
DIAGRAM 24.	POMOC PRAWNA INNEGO RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO	27
DIAGRAM 25.	WYŁĄCZENIE PRZEŁOŻONEGO DYSCYPLINARNEGO LUB RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO OD UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM.....	28
DIAGRAM 26.	PROCEDURA POWIADAMIANIA WYŻSZEGO PRZEŁOŻONEGO O WYŁĄCZENIU OD UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM	29
DIAGRAM 27.	PRZYPADKI SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA I SPOSÓB POSTĘPOWANIA W TAKICH SYTUACJACH	30
DIAGRAM 28.	POSTĘPOWANIE DOWODOWE.....	31
DIAGRAM 29.	PROTOKÓŁ RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO	32
DIAGRAM 30.	POSTANOWIENIA WYDAWANE PRZEZ RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO W TOKU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	33
DIAGRAM 31.	PRZEPROWADZENIE CZYNNOŚCI POZA MIEJSCOWOŚCIĄ, W KTÓREJ TOCZY SIĘ POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE	33
DIAGRAM 32.	UDOSTĘPNIENIE AKT PRZEZ INNY ORGAN	34
DIAGRAM 33.	PRAWA OBWINIONEGO.....	34

Diagram 34.	WNOSZENIE ZAŻALEŃ NA POSTANOWIENIA WYDANE W TOKU POSTĘPOWANIA..	35
DIAGRAM 35.	USTANOWIENIE OBROŃCY	35
DIAGRAM 36.	OBROŃCA W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM	36
DIAGRAM 37.	ODMOWA UDOSTĘPNIENIA AKT	37
DIAGRAM 38.	UDZIAŁ OBWINIONEGO W CZYNNOŚCIACH DOWODOWYCH ORAZ ZAPOZNANIE Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	37
DIAGRAM 39.	SKŁADANIE WNIOSKÓW DOWODOWYCH.....	38
DIAGRAM 40.	CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI DOWODOWYCH.....	39
DIAGRAM 41.	ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	39
DIAGRAM 42.	ZAPOZNANIE OBWINIONEGO Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	40
DIAGRAM 43.	ZAPOZNANIE OBROŃCY Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	40
DIAGRAM 44.	DOKUMENTACJA Z ZAPOZNANIA Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO .	40
DIAGRAM 45.	ODMOWA ZAPOZNANIA SIĘ Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO LUB ZŁOŻENIA PODPISU	41
DIAGRAM 46.	UZUPEŁNIENIE AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	41
DIAGRAM 47.	ODMOWA UZUPEŁNIENIA AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	42
DIAGRAM 48.	UZUPEŁNIENIE UZUPEŁNIONYCH AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	42
DIAGRAM 49.	ZAKOŃCZENIE CZYNNOŚCI DOWODOWYCH.....	43
DIAGRAM 50.	SPRAWOZDANIE Z POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	43
DIAGRAM 51.	SPOSOBY ZAKOŃCZENIA POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	44
DIAGRAM 52.	ORZECZENIE KOŃCZĄCE POSTĘPOWANIE	44
DIAGRAM 53.	UCHYLENIE POSTANOWIENIA O ZAKOŃCZENIU CZYNNOŚCI DOWODOWYCH.....	45
DIAGRAM 54.	ODSTĄPIENIE OD UKARANIA	46
DIAGRAM 55.	ORZECZENIE O ZAKOŃCZENIU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO.....	47
DIAGRAM 56.	PRZEŁOŻONY DYSCYPLINARNY NIEUPRAWNIONY DO WYMIERZENIA KARY DYSCYPLINARNEJ.....	47
DIAGRAM 57.	WYMIERZENIE KARY WYDALENIA ZE SŁUŻBY W POLICJI.....	48
DIAGRAM 58.	DWUINSTANCYJNOŚĆ POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO	49

WSTĘP

Niniejsze opracowanie stanowi **kompedium podstawowej wiedzy** z zakresu postępowania dyscyplinarnego w Policji. Przedstawienie poszczególnych instytucji powyższej problematyki **w formie graficznej** ma sprawić, by osoby sięgające po skrypt mogły płynnie zapoznać się z podejmowaną tematyką oraz z łatwością zrozumieć podstawowe teorie dotyczące przedstawianych zagadnień.

Należy podkreślić, iż przedmiotowy skrypt nie stanowi kompletnego zbioru wiedzy o prawie karnym dyscyplinarnym w Policji – jest natomiast zestawieniem informacji podstawowych, które następnie należy **rozwijać w oparciu o powszechnie obowiązujące akty prawne** oraz akty prawa o charakterze wewnętrznym – resortowym.

Podstawą prawną niniejszego opracowania jest:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

(t.j. Dz.U. z 2011 nr 287 poz. 1687)

DIAGRAM 1. CELE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

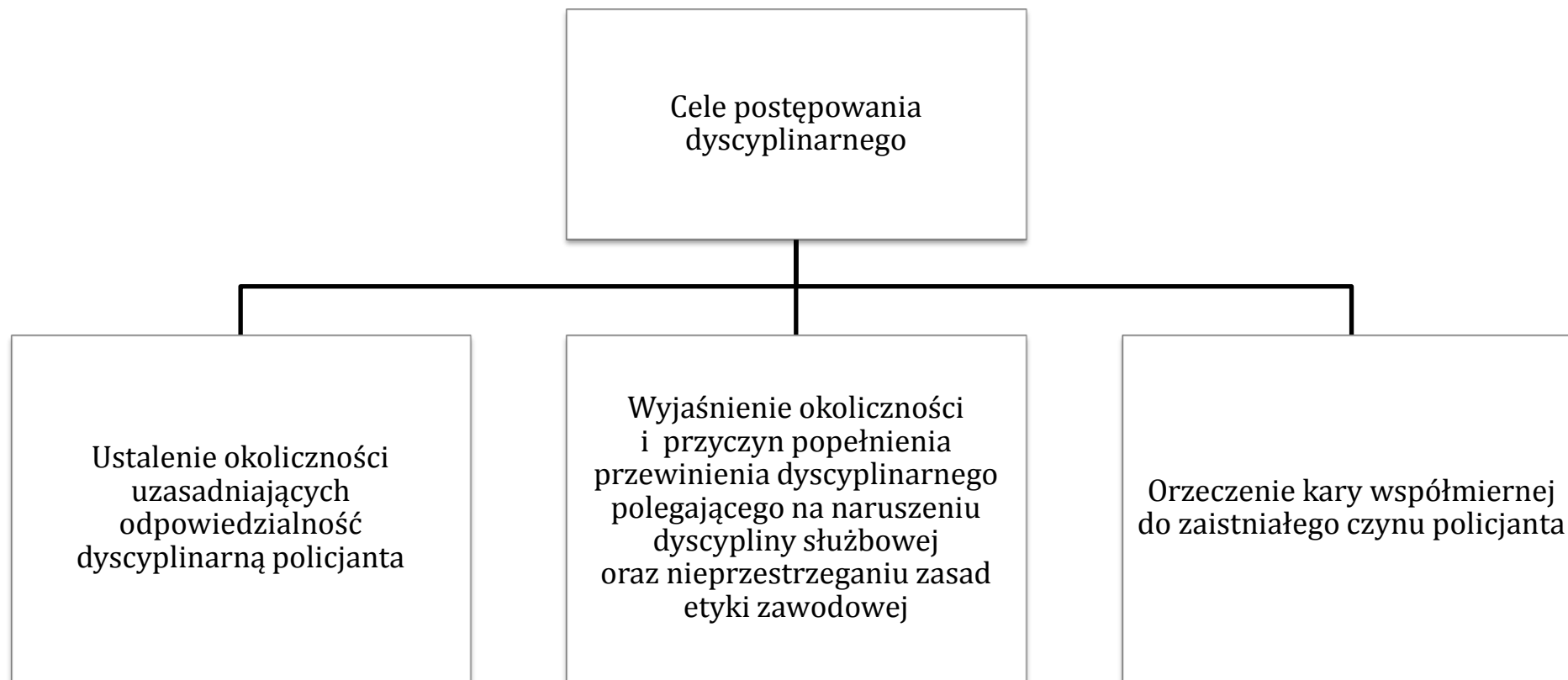


DIAGRAM 2. NACZELNE ZASADY POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

ZASADA KONTRADYKTORYJNOŚCI

- To dyrektywa, zgodnie z którą strony postępowania dyscyplinarnego mają prawo walki o korzystne dla siebie rozstrzygnięcie. Warunki konieczne do spełnienia zasady kontradyktoryjności:
 - a) musi być wskazany czyn, który jest podstawą postępowania dyscyplinarnego;
 - b) muszą być wyodrębnione przeciwstawne strony postępowania dyscyplinarnego;
 - c) przeciwstawne strony muszą mieć mniej więcej te same uprawnienia;
 - d) strony muszą mieć wpływ na przebieg postępowania poprzez udział w czynnościach składania wniosków dowodowych i zaskarżania decyzji.

ZASADA INKWIZYCYJNOŚCI

- To dyrektywa przeciwstawna do zasady kontradyktoryjności. W myśl powyższej zasady organ uprawniony samodzielnie bada okoliczności faktyczne i prawne. Wyraża się ona w inicjatywie dowodowej organu – prawie do wprowadzenia dowodów do postępowania dyscyplinarnego.

ZASADA PRAWA DO OBRONY

- To dyrektywa wyrażająca się w prawie do pomocy obrońcy w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym. Zasada ta wyrażona jest w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP oraz w art. 135f ust.1 pkt. 4a ustawy o Policji. Wyróżniamy dwa ujęcia prawa do obrony: obrona materialna – wszelkie czynności podejmowane w interesie obwinionego, obrona formalna – to po prostu korzystanie przez obwinionego z pomocy obrońcy podczas postępowania dyscyplinarnego. Obrońcą może być: policjant, adwokat albo radca prawny.

ZASADA DOMNIEMANIA NIEWINNOŚCI – *IN DUBIO PRO REO*

- Zasada ta wyrażona jest w art. 42 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 135g ust. 2 ustawy o Policji. Obwinionego uważa się za niewinnego dopóki nie zostanie mu udowodniona wina stwierdzona prawomocnym orzeczeniem. Nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść obwinionego. Zasada to ma zastosowanie zarówno do wątpliwości faktycznych, jak i prawnych.

ZASADA JAWNOŚCI WOBEC STRON

- W myśl tej zasady postępowanie dyscyplinarne jest jawne wobec wszystkich. Zasada ta wynika z art. 45 Konstytucji RP, jednakże może być ona ograniczona np. art. 135f ust. 2 ustawy o Policji.

ZASADA SKARGOWOŚCI

- To dyrektywa, w myśl której postępowanie dyscyplinarne prowadzi się na wniosek podmiotu bezpośrednio zainteresowanego tym postępowaniem i jego wynikiem.

ZASADA LEGALIZMU

- W myśl tej zasady samo uzasadnione przypuszczenie popełnienia przez policjanta przewinienia dyscyplinarnego zobowiązuje właściwe organy do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

ZASADA OPORTUNIZMU

- W myśl tej zasady organy procesu dyscyplinarnego wszczynają i przeprowadzają postępowanie dyscyplinarne w zależności od uznania, czy wymaga tego interes społeczny.

ZASADA PRAWDY MATERIALNEJ

- W myśl tej zasady podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne.

ZASADA SWOBODNEJ OCENY DOWODÓW

- W myśl tej zasady organy procesu dyscyplinarnego kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia zawodowego oraz życiowego.

ZASADA BEZPOŚREDNIOŚCI

- W myśl tej zasady organ procesu dyscyplinarnego powinien opierać się na dowodach pierwotnych pochodzących od źródła dowodu, które z udowodnionym faktem zetknęło się bezpośrednio, przy czym organ procesu dyscyplinarnego powinien zetknąć się z pierwotnym źródłem i środkiem dowodowym osobiście.

ZASADA CIĘŻARU DOWODU

- W myśl tej zasady organ, który dowodzi tezy, powinien udowodnić swoją tezę w postępowaniu dyscyplinarnym pod rygorem jej nie uznania przez organ rozstrzygający sprawę dyscyplinarną.

ZASADA OBIEKTYWIZMU

- W myśl tej zasady organ procesu dyscyplinarnego powinien mieć do stron i innych uczestników postępowania stosunek bezstronny i nie powinny one w jakikolwiek sposób nastawiać się do badanej przez nie sprawy.

ZASADA KONTROLI

- W myśl tej zasady działalność uczestników postępowania dyscyplinarnego i jej rezultaty, w szczególności orzeczenia i decyzje postępowania, podlegają kontroli.

ZASADA UCZCIWEGO POSTĘPOWANIA

- W myśl tej zasady organy postępowania dyscyplinarnego powinny prowadzić postępowanie w sposób rzetelny, szanując godność uczestników postępowania, a także rozstrzygnąć sprawę w rozsądnym terminie.

DIAGRAM 3. UCZESTNICY POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

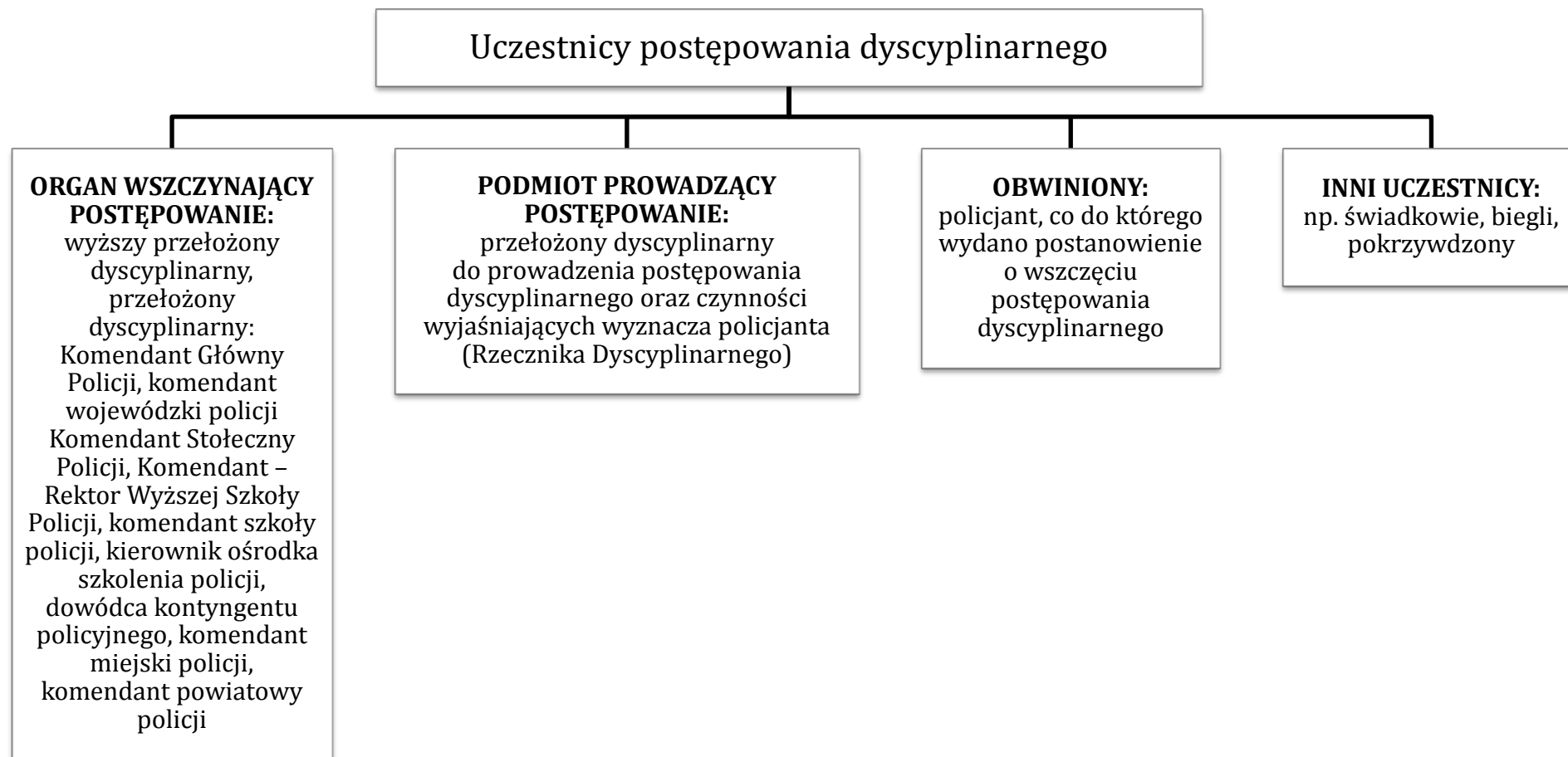


DIAGRAM 4. PRZEWINIENIE DYSCYPLINARNE / NARUSZENIE DYSCYPLINY SŁUŻBOWEJ

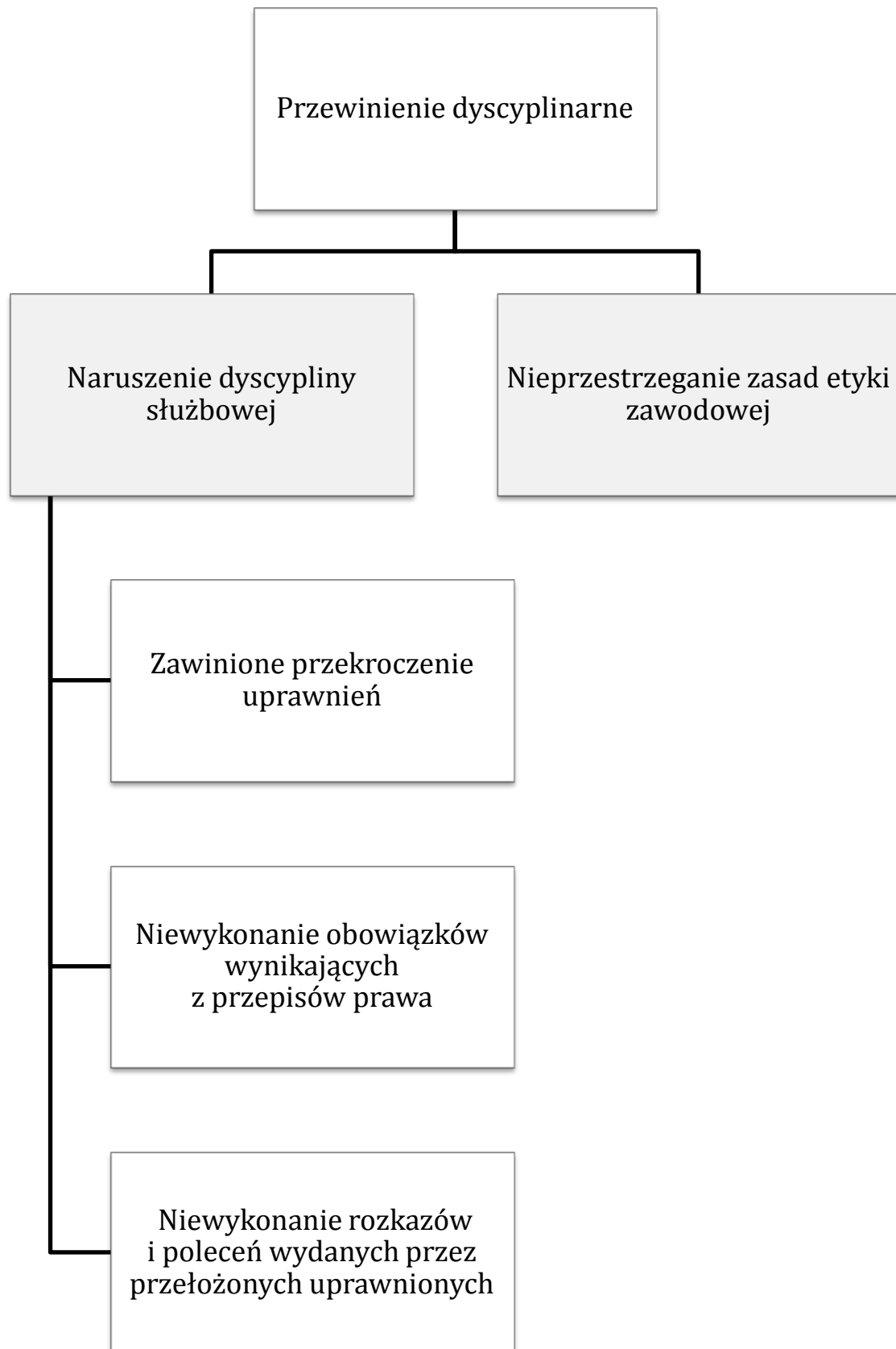
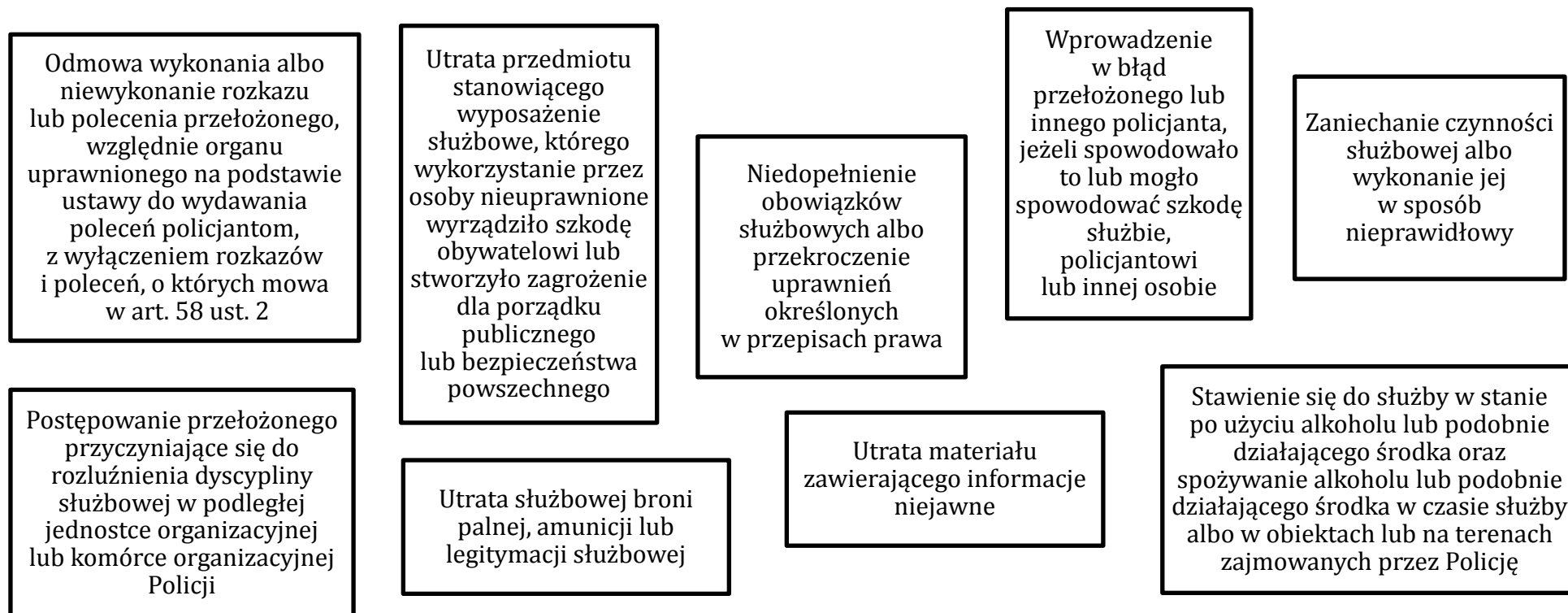


DIAGRAM 5. POSTACIE NARUSZENIA DYSCYPLINY SŁUŻBOWEJ



Art. 58. 2. *Policjant obowiązany jest odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, a także polecenia prokuratora, organu administracji państwowej lub samorządu terytorialnego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.*

DIAGRAM 6. RODZAJE ODPOWIEDZIALNOŚCI POLICJANTA

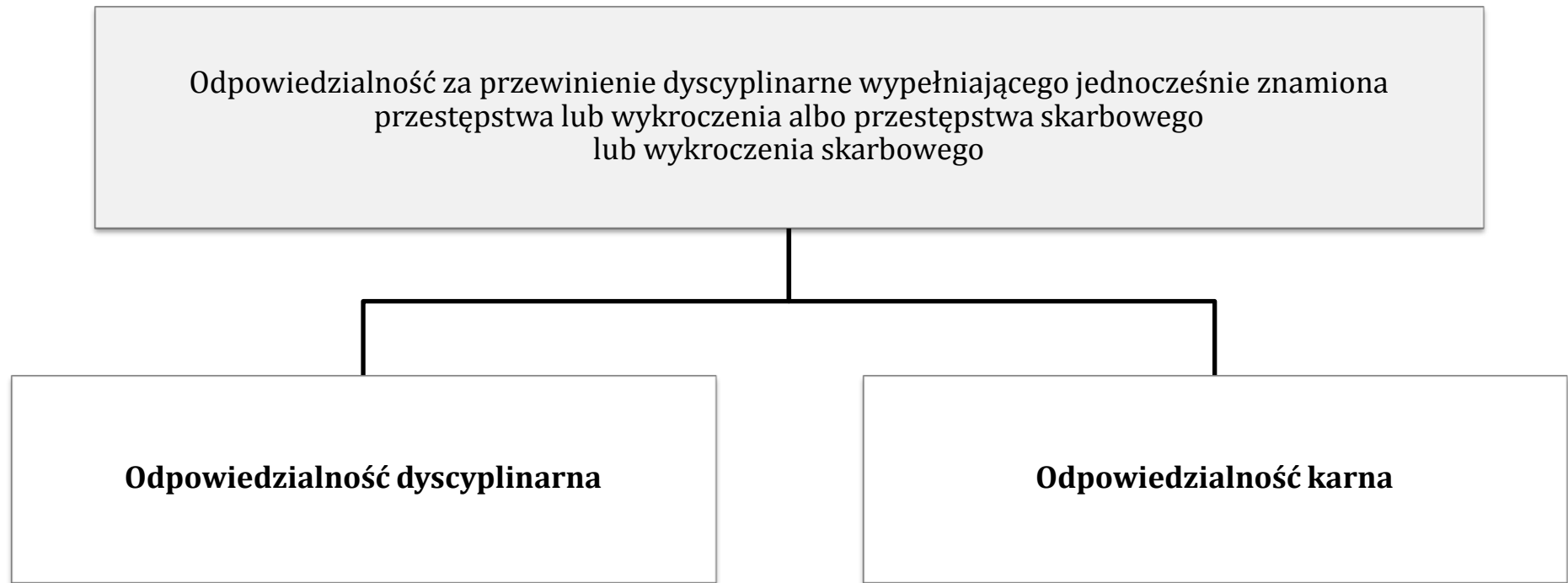
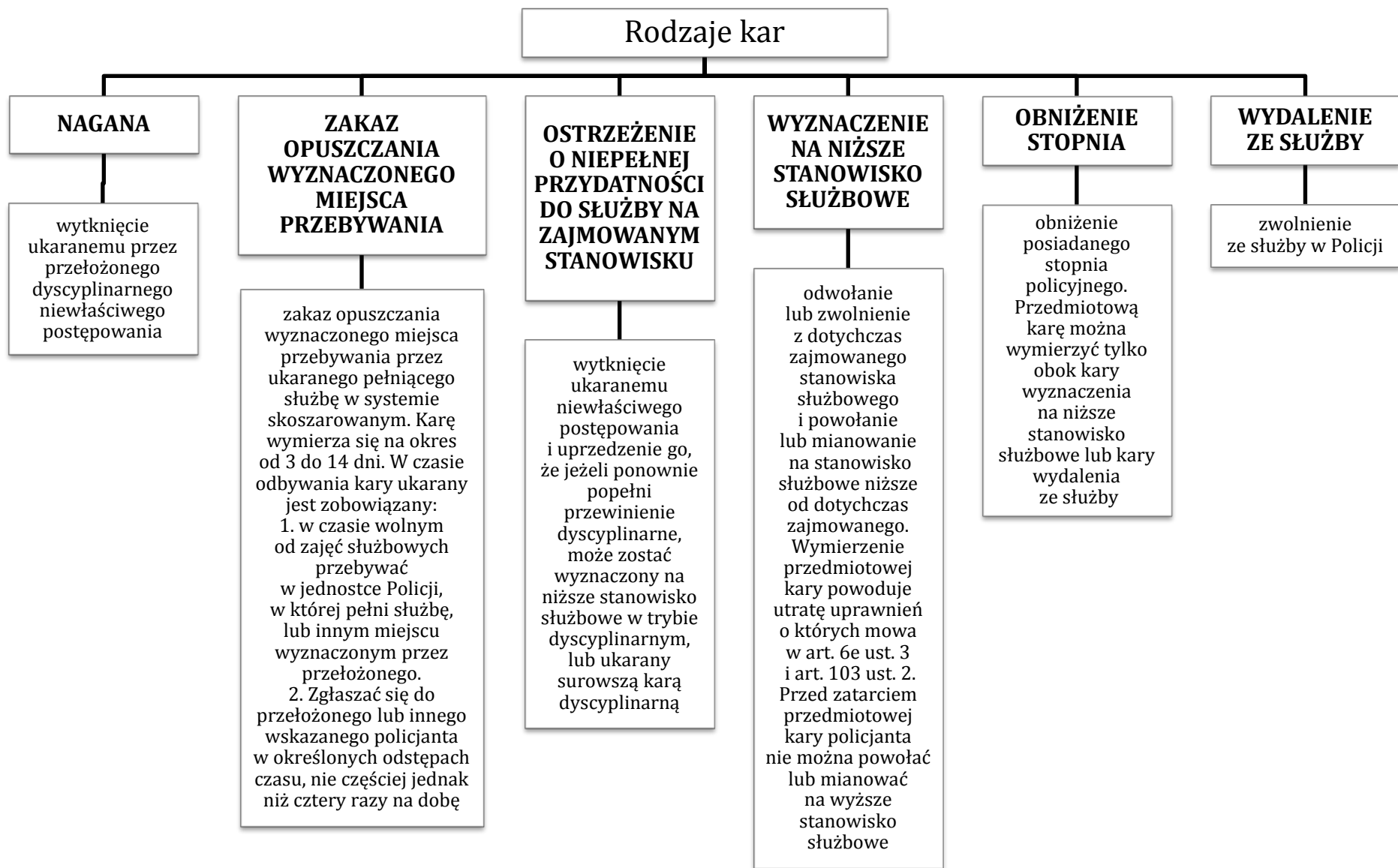


DIAGRAM 7. RODZAJE KAR



Art. 6e ust. 3. Policjanta odwołanego ze stanowiska przenosi się do dyspozycji przełożonego policjanta uprawnionego do odwołania ze stanowiska, z zastrzeżeniem, że policjanta odwołanego ze stanowiska komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji przenosi się do dyspozycji Komendanta Głównego Policji. Policjant przez okres 6 miesięcy ma prawo do uposażenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

Art. 103 ust. 2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, może zezwolić na zachowanie przez policjanta przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku, z jednoczesnym zachowaniem stopnia związanego z tym stanowiskiem.

DIAGRAM 8. ZASADY WYMIARU KARY

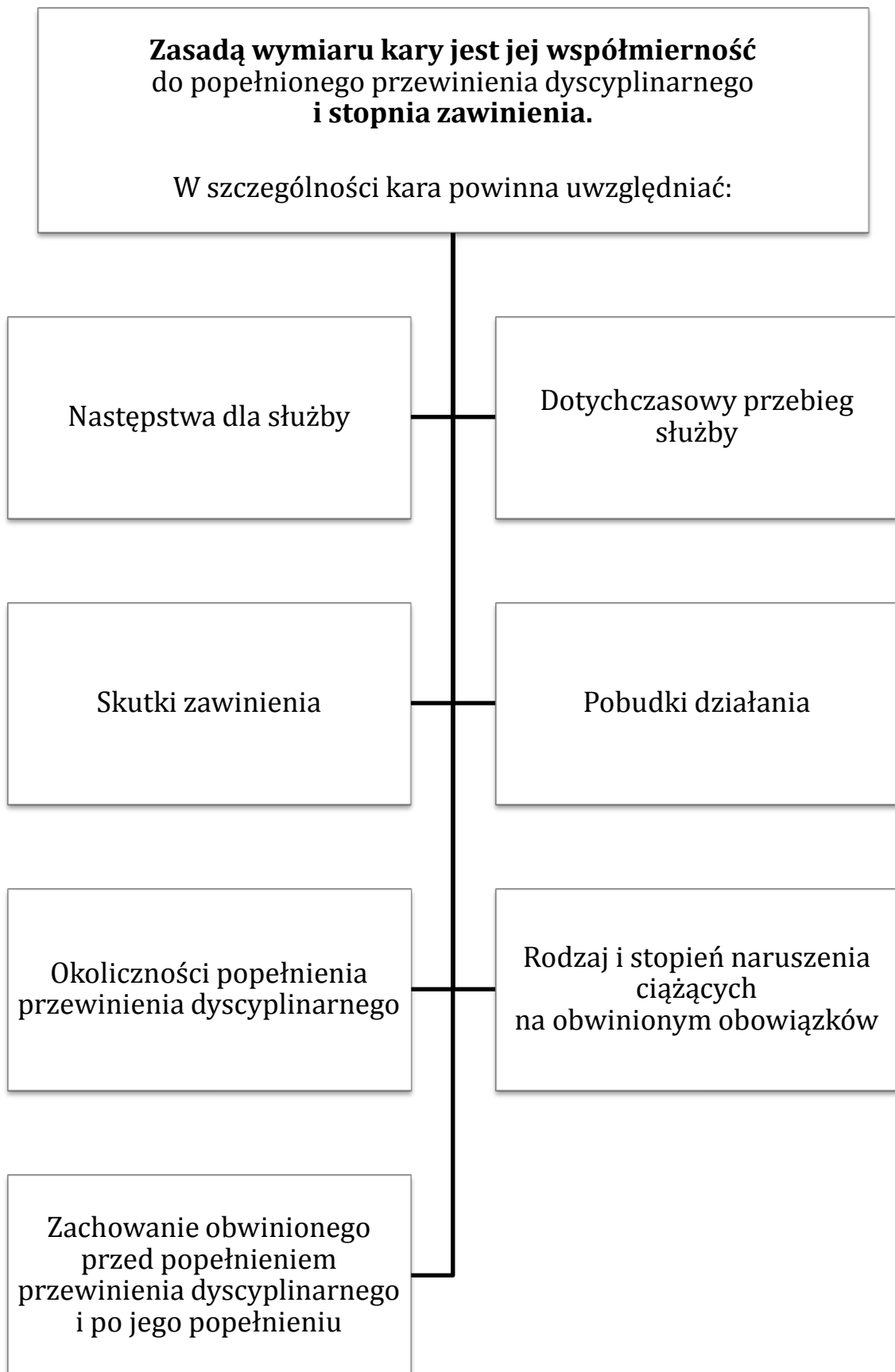


DIAGRAM 9. ZAOSTRZENIE WYMIARU KARY

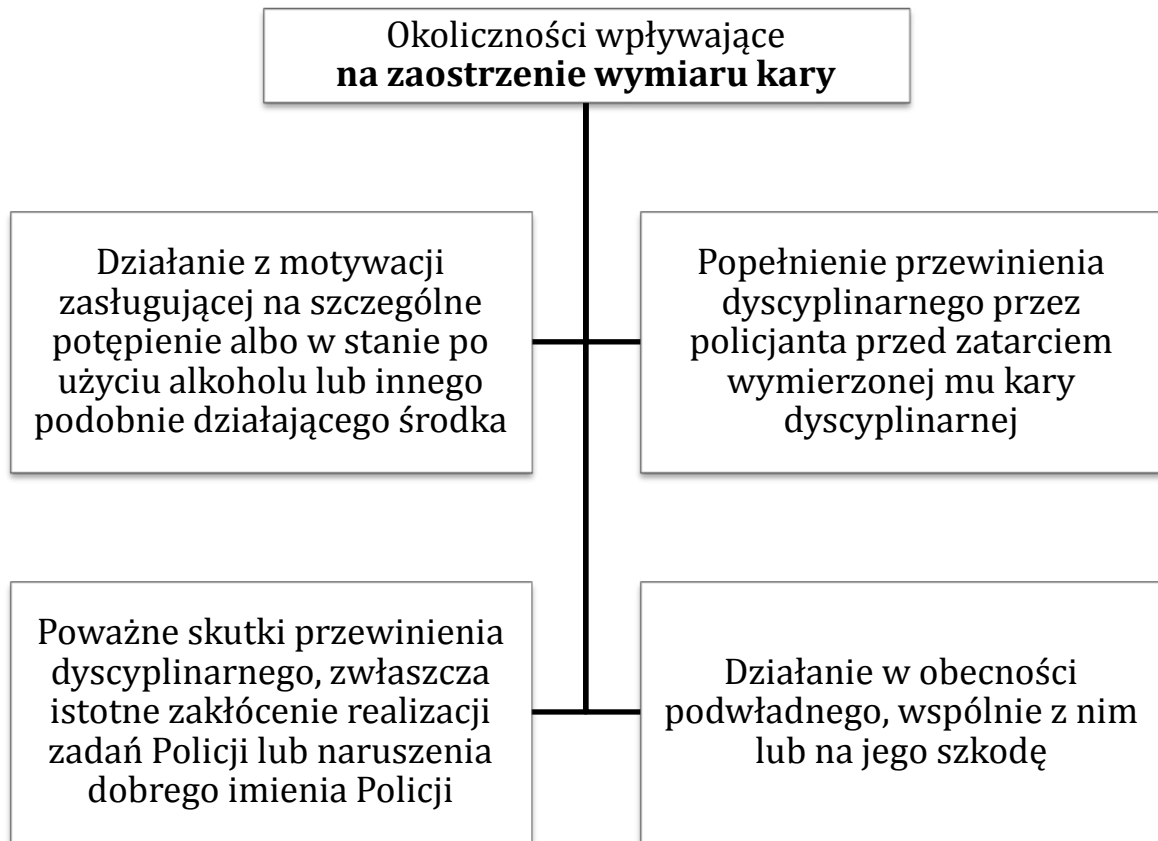


DIAGRAM 10. ZŁAGODZENIE WYMIARU KARY

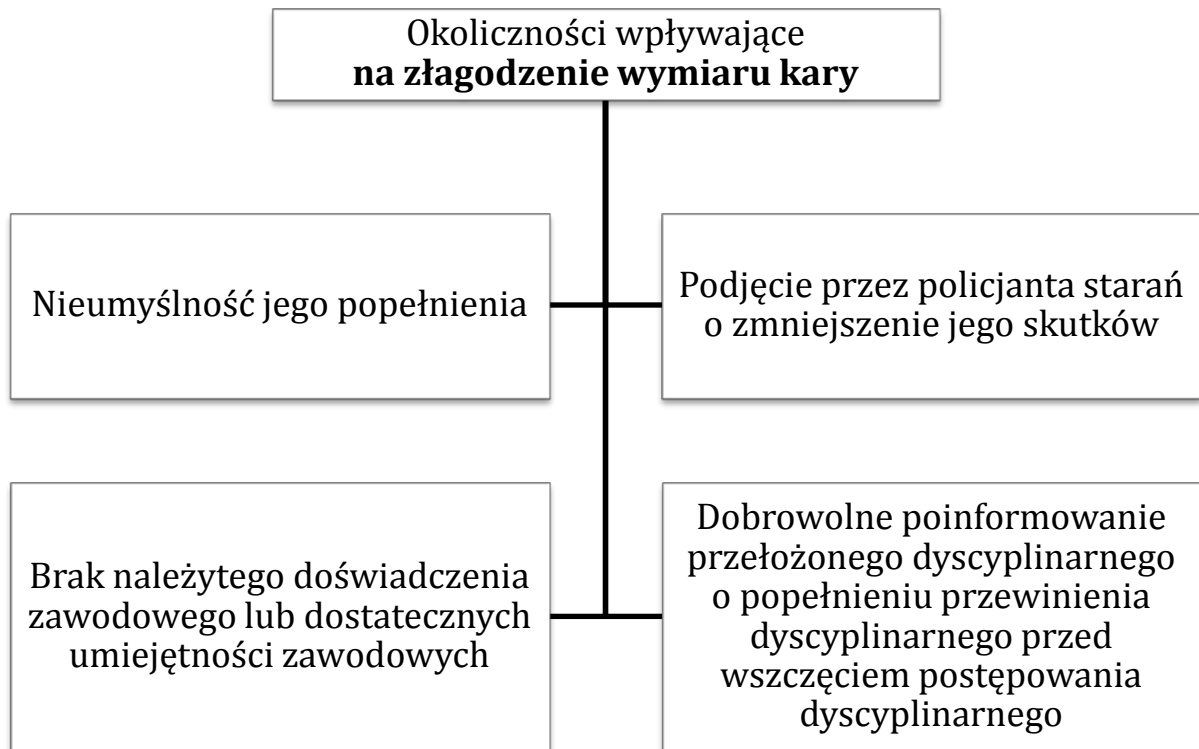
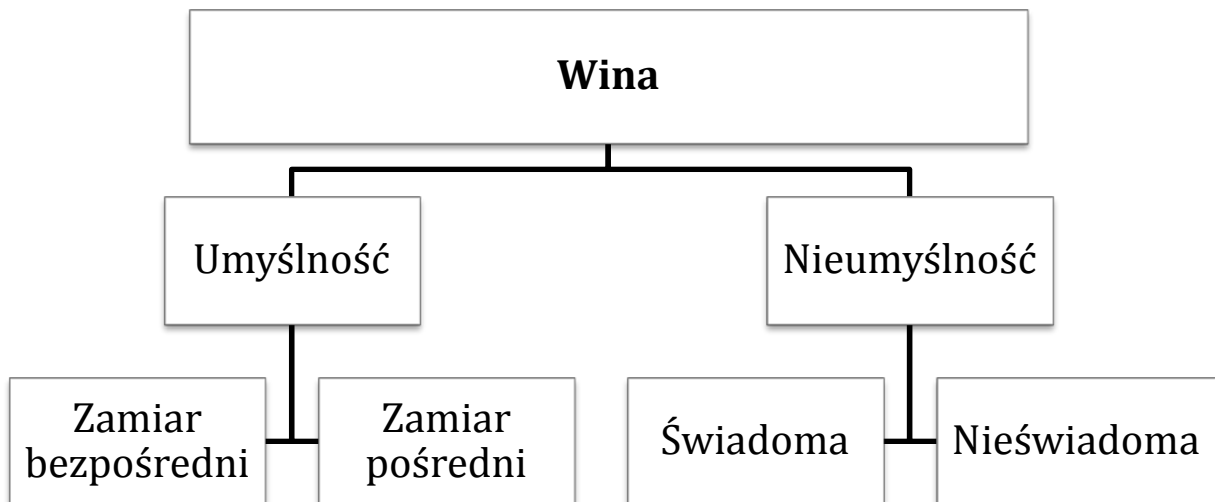


DIAGRAM 11. CHARAKTER POPEŁNIENIA PRZEWINIENIA DYSCYPLINARNEGO



Umyślność:

Zamiar bezpośredni – policjant chce popełnić przewinienie dyscyplinarne i je popełnia. Wyróżniamy:

Zamiar bezpośredni nagły – wywołany silnym wzburzeniem, przeżyciem, gwałtownym zachowaniem; do przewinienia dyscyplinarnego popycha policjanta nieprzemyślany impuls, który powoduje chęć popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

Zamiar bezpośredni przemyślany – popełnienie przewinienia dyscyplinarnego w sposób przemyślany, tak aby wywołał zaplanowany skutek.

Zamiar pośredni – policjant nie chce popełnić przewinienia dyscyplinarnego, jednakże godzi się na jego popełnienie.

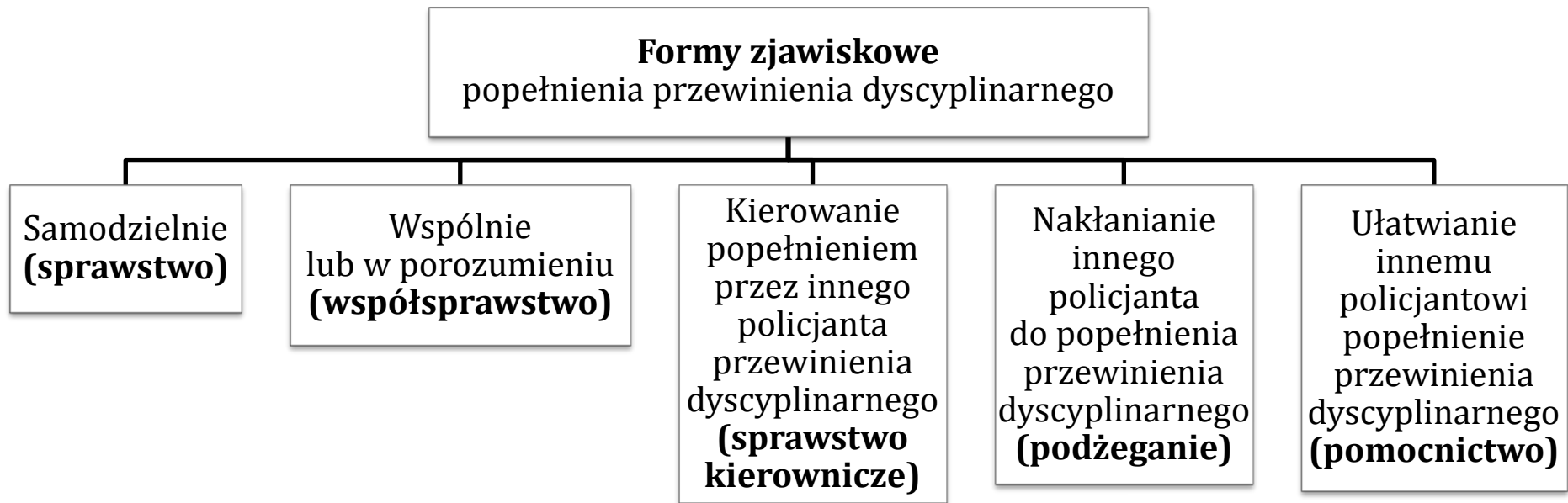
Nieumyślność:

Policjant nie chce popełnić przewinienia dyscyplinarnego, nie godzi się na jego popełnienie, jednakże popełnia je w skutek niezachowania reguł ostrożności wymaganych w danych okolicznościach. Wyróżniamy:

Nieumyślność świadoma (lekkomyślność)

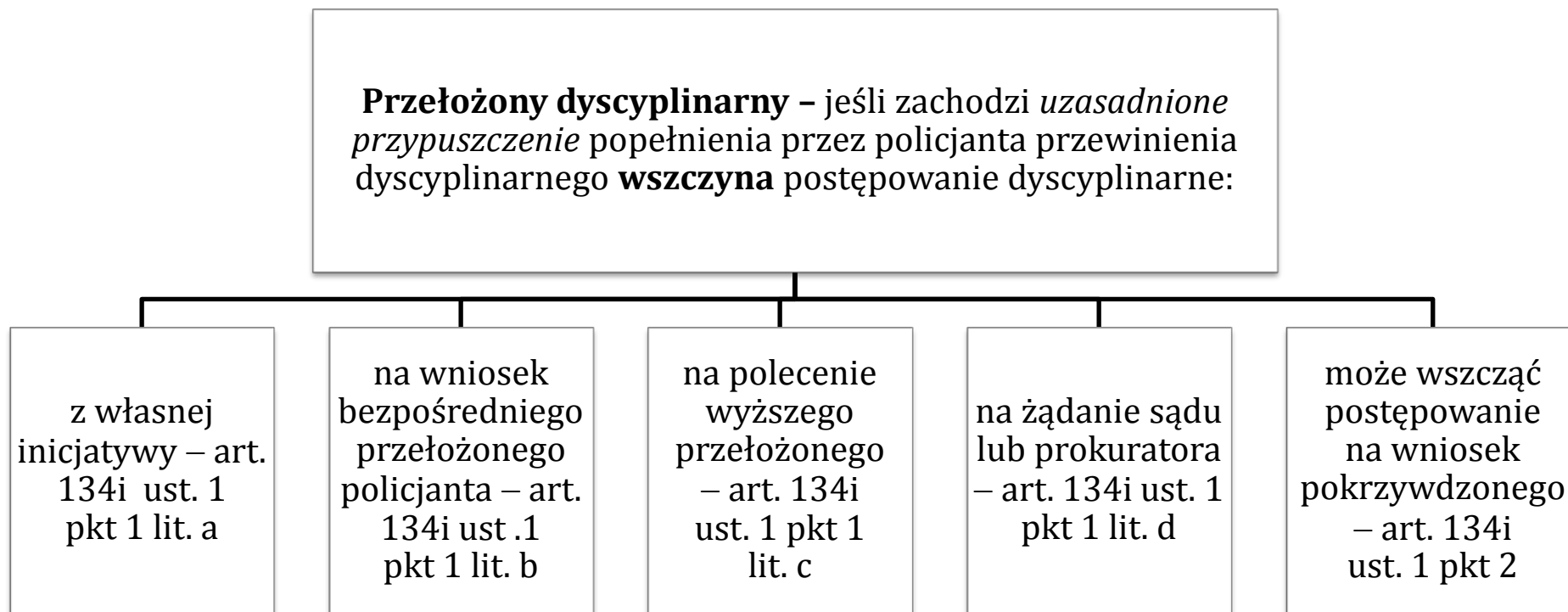
Nieumyślność nieświadoma (niedbalstwo)

DIAGRAM 12. FORMY ZJAWISKOWE POPEŁNIENIA PRZEWINIENIA DYSCYPLINARNEGO



Sprawca, współsprawca, sprawca kierowniczy, podżegacz i pomocnik odpowiadają w granicach swojej winy, niezależnie od odpowiedzialności pozostałych osób.

DIAGRAM 13. WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO



**DIAGRAM 14. UPRAWNIENIA WYŻSZEGO PRZEŁOŻONEGO
DYSCYPLINARNEGO**

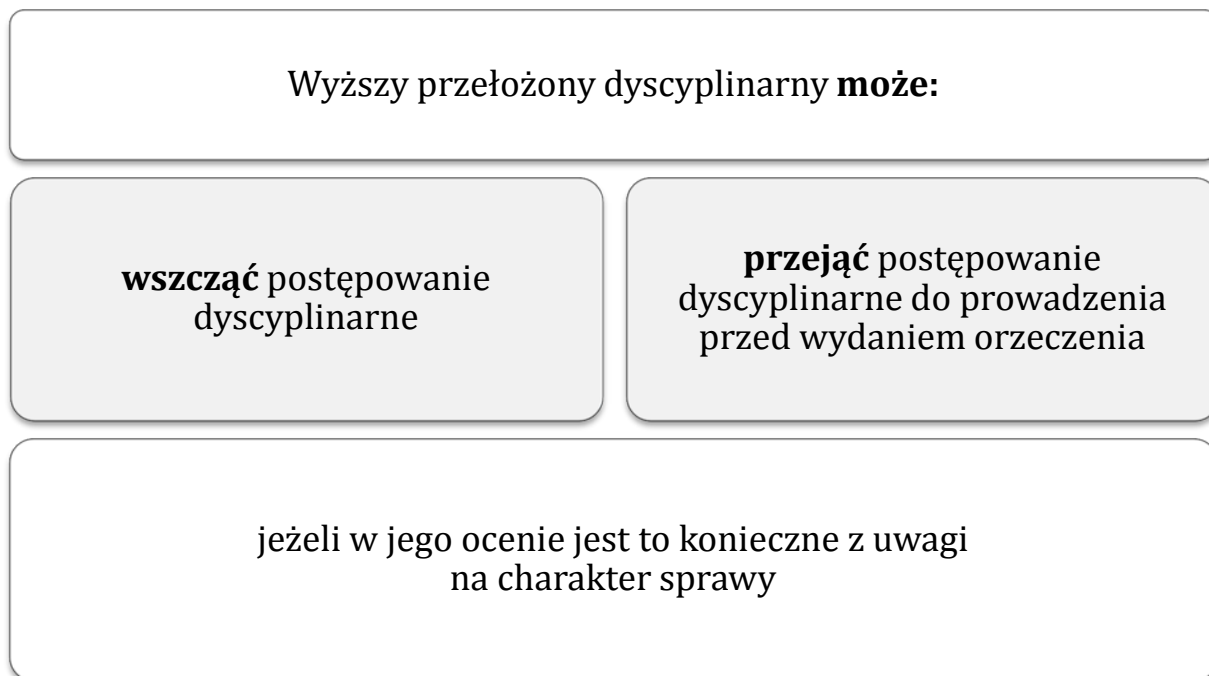


DIAGRAM 15. MOMENT WSZCZĘCIA, OBWINIONY - DEFINICJE



DIAGRAM 16. POSTANOWIENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

Wymogi formalne postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego

- oznaczenie przełożonego dyscyplinarnego
- data wydania postanowienia
- stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego
- opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z jego kwalifikacją prawną
- uzasadnienie faktyczne zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego
- oznaczenie rzecznika dyscyplinarnego prowadzącego postępowanie
- podpis z podaniem stopnia, imienia i nazwiska przełożonego dyscyplinarnego
- pouczenie o uprawnieniach przysługujących obwinionemu w toku postępowania dyscyplinarnego

DIAGRAM 17. NOTATKA Z ROZMOWY DYSCYPLINUJĄCEJ

W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne **mniejszej wagi** przełożony dyscyplinarny **może** odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego udokumentowaną **w formie notatki rozmowę dyscyplinującą**. Przedmiotową notatkę włącza się do akt osobowych **na okres roku**

DIAGRAM 18. CZYNNOSCI WYJAŚNIAJĄCE

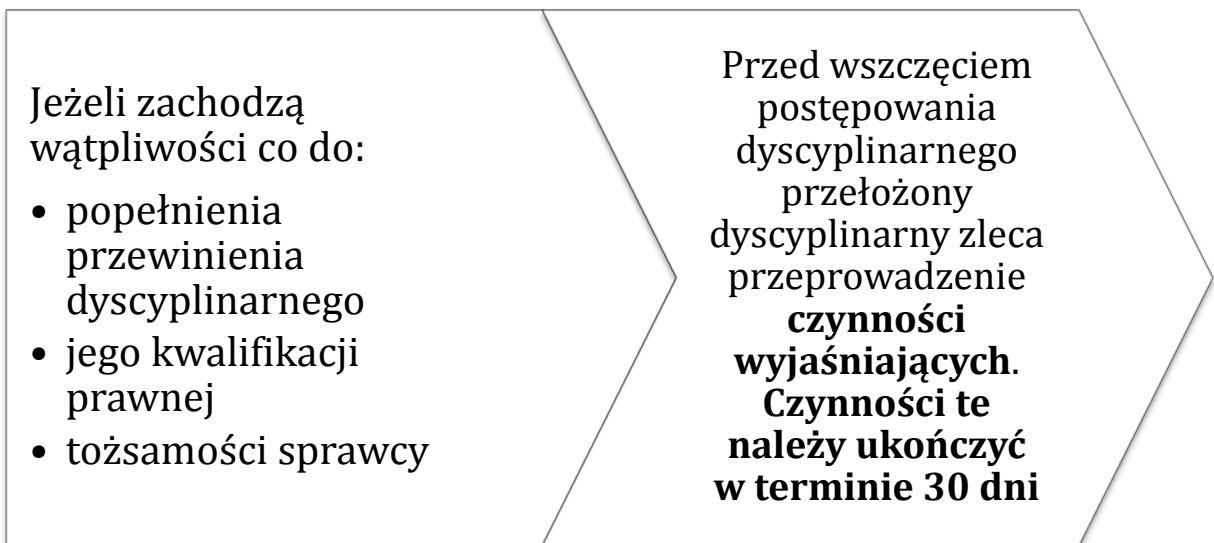


DIAGRAM 19. WARUNKI UMARZANIA / NIEWSZCZYNANIA POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

Postępowania dyscyplinarnego **nie wszczyna się**, a wszczęte **umarza**:

- jeżeli czynności wyjaśniające nie potwierdziły zaistnienia przewinienia dyscyplinarnego
- po upływie roku od dnia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego
- po upływie terminów przedawnienia karalności przestępstw, wykroczeń, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych popełnionych jako przewinienie dyscyplinarne
- w razie śmierci policjanta
- jeżeli w tej samej sprawie zapadło prawomocne orzeczenie dyscyplinarne lub toczy się postępowanie dyscyplinarne
- gdy stało się ono bezprzedmiotowe z innej przyczyny (art. 135j ust.4)

Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się po upływie 90 dni od dnia powzięcia przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego

Kary dyscyplinarnej nie można wymierzyć po upływie roku od dnia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg tego terminu

W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne, wypełniającego jednocześnie znamiona wykroczenia, w przypadku mniejszej wagi lub ukarania grzywną, przełożony dyscyplinarny może nie wszczynać postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umorzyć

DIAGRAM 20. ZAKOŃCZENIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

W pierwszej instancji:

przed upływem roku od dnia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego

W drugiej instancji:

z chwilą wydania orzeczenia przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego

DIAGRAM 21. RZECZNIK DYSCYPLINARNY

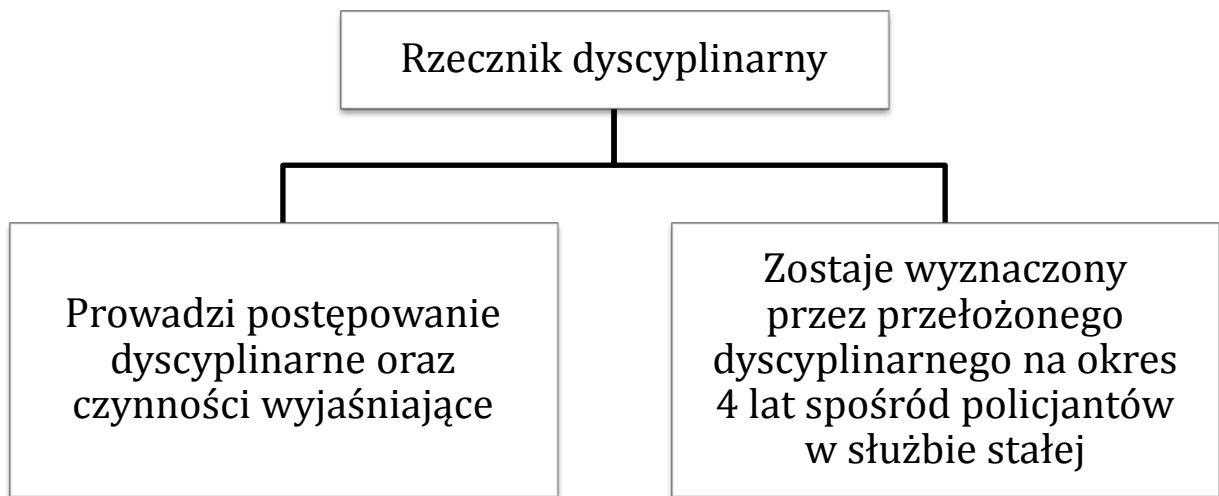


DIAGRAM 22. WYMOGI FORMALNE WYZNACZENIA RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

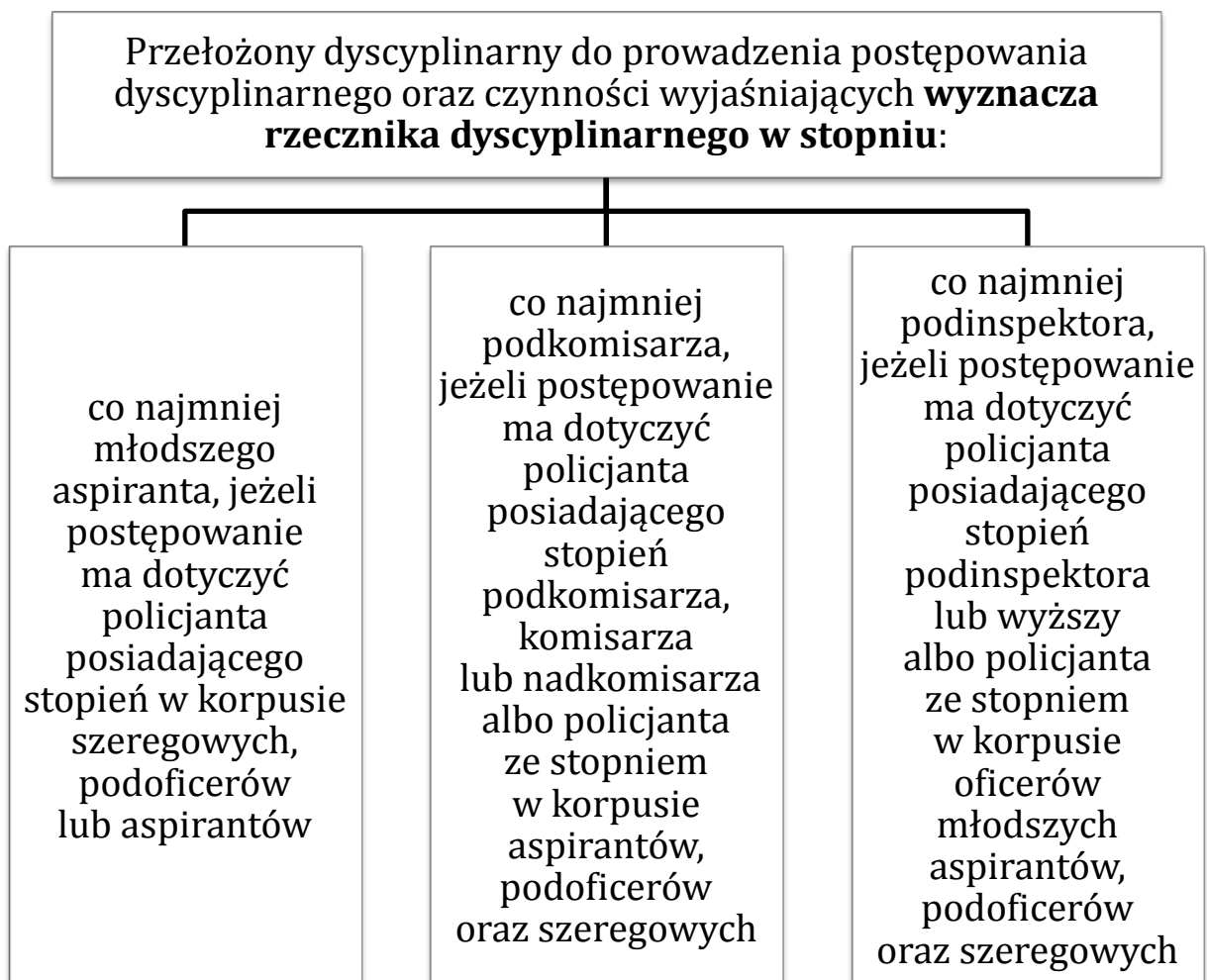


DIAGRAM 23. ODWOŁANIE RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

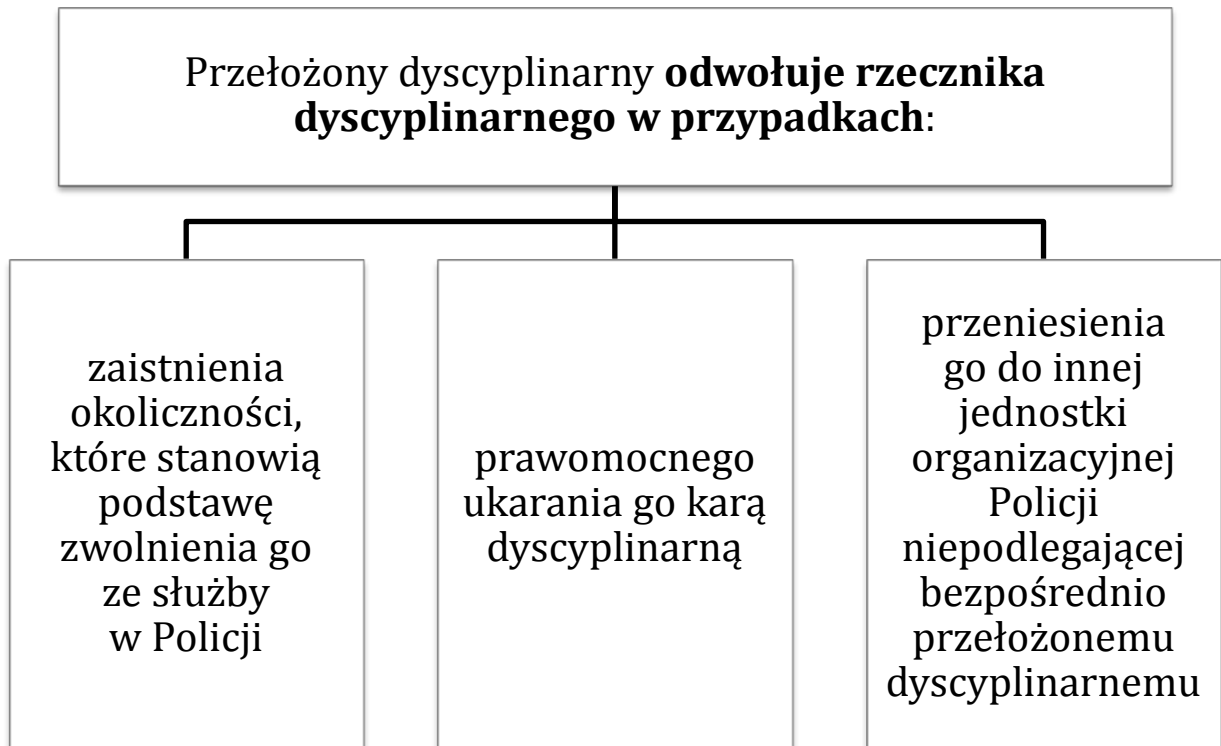


DIAGRAM 24. POMOC PRAWNA INNEGO RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

Rzecznik dyscyplinarny za zgodą przełożonego dyscyplinarnego może skorzystać z pomocy innego rzecznika dyscyplinarnego przy przeprowadzaniu czynności dowodowych

**DIAGRAM 25. WYŁĄCZENIE PRZEŁOŻONEGO DYSCYPLINARNEGO
LUB RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO OD UDZIAŁU
W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM**

Obligatoryjne wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym następuje, gdy:

- sprawa dotyczy go bezpośrednio
- jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym obwinionego lub osoby przez niego pokrzywdzonej w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania karnego
- był świadkiem czynu
- między nim a obwinionym lub osobą pokrzywdzoną przez obwinionego zachodzi stosunek osobisty mogący wywołać wątpliwości co do jego bezstronności

Fakultatywnie:

- przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego można wyłączyć także z innych uzasadnionych przyczyn
- wyłączenie od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym może nastąpić również na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony

**DIAGRAM 26. PROCEDURA POWIADAMIANIA WYŻSZEGO PRZEŁOŻONEGO
O WYŁĄCZENIU OD UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU
DYSCYPLINARNYM**

Przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny zawiadamiają niezwłocznie odpowiednio wyższego przełożonego dyscyplinarnego i przełożonego dyscyplinarnego o okolicznościach uzasadniających wyłączenie ich od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym



Przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o wyłączeniu lub odmowie wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym



Wyższy przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o wyłączeniu lub o odmowie wyłączenia przełożonego dyscyplinarnego od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym

**DIAGRAM 27. PRZYPADKI SZCZEGÓLNE WYŁĄCZENIA I SPOSÓB
POSTĘPOWANIA W TAKICH SYTUACJACH**

W przypadku **wyłączenia przełożonego dyscyplinarnego** od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje wyższy przełożony dyscyplinarny albo wyznacza przełożonego dyscyplinarnego z równorzędnej jednostki organizacyjnej Policji

W przypadku **wyłączenia Komendanta Głównego Policji** od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje jeden z jego zastępców

W przypadku **wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego** od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 135c ust. 1 i 2, postępowanie dyscyplinarne przejmuje do prowadzenia inny wyznaczony rzecznik dyscyplinarny

Do czasu wydania przez przełożonego dyscyplinarnego postanowienia o wyłączeniu rzecznik dyscyplinarny podejmuje **wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki**

DIAGRAM 28. POSTĘPOWANIE DOWODOWE

Rzecznik dyscyplinary

zbiera materiał dowodowy i podejmuje czynności niezbędne do wyjaśnienia sprawy, w szczególności:

przesłuchuje świadków

przesłuchuje
obwinionego

przyjmuje wyjaśnienia
od obwinionego

dokonuje oględzin

przeprowadza
eksperyment

zleca przeprowadzenie
odpowiednich badań

Dowodem może być **wszystko,**
co przyczyni się do wyjaśnienia sprawy,
a zdobyte jest **zgodnie z prawem**

DIAGRAM 29. PROTOKÓŁ RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

Wymogi formalne **protokołu**

- oznaczenie czynności, jej czasu i miejsca, osób w niej uczestniczących lub obecnych oraz charakteru ich uczestnictwa
- opis przebiegu czynności
- w miarę potrzeby:
 - stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności
 - oświadczenia i wnioski uczestników czynności
 - pouczenie o uprawnieniach i obowiązkach

Wyjaśnienia, zeznania, oświadczenia i wnioski oraz stwierdzenia określonych okoliczności przedstawione przez rzecznika dyscyplinarnego lub kierownika jednostki organizacyjnej Policji, o którym mowa w ust. 8, zapisuje się w protokole **z możliwą dokładnością**, a osoby biorące udział w czynności mają prawo żądać zapisania w protokole z pełną dokładnością wszystkiego, co dotyczy ich praw i interesów

Osoby biorące udział w czynności, z której jest sporządzany protokół, a także osoby obecne, po zapoznaniu się z treścią protokołu, **podpisują każdą jego stronę**. Odmowę zapoznania się z treścią protokołu, a także odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole

**DIAGRAM 30. POSTANOWIENIA WYDAWANE PRZEZ RZECZNIKA
DYSCYPLINARNEGO W TOKU POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**

Postanowienia wydawane przez rzecznika
dyscyplinarnego **powinny zawierać**

- oznaczenie wydającego postanowienie rzecznika dyscyplinarnego lub przełożonego dyscyplinarnego
- data wydania postanowienia
- podstawa prawną wydania postanowienia
- stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego
- rozstrzygnięcie
- uzasadnienie faktyczne i prawne
- pouczenie, czy i w jakim trybie przysługuje prawo złożenia zażalenia
- podpis z podaniem stopnia, imienia i nazwiska wydającego postanowienie

**DIAGRAM 31. PRZEPROWADZENIE CZYNNOŚCI POZA MIEJSCOWOŚCIĄ,
W KTÓREJ TOCZY SIĘ POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE**

Przełożony dyscyplinarny może zwrócić się
o przeprowadzenie czynności **do kierownika
jednostki organizacyjnej Policji właściwego
według miejsca, w którym czynność
ma być dokonana**

DIAGRAM 32. UDOSTĘPNIENIE AKT PRZEZ INNY ORGAN

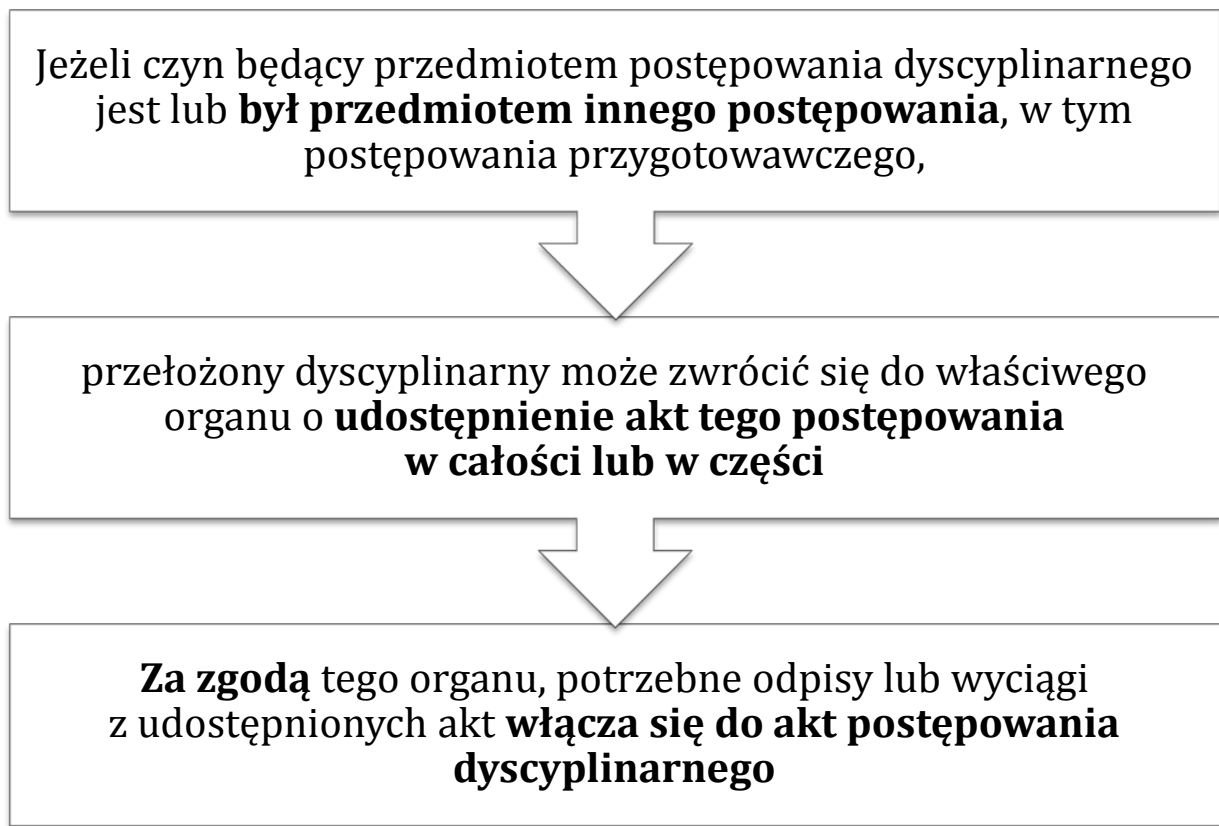
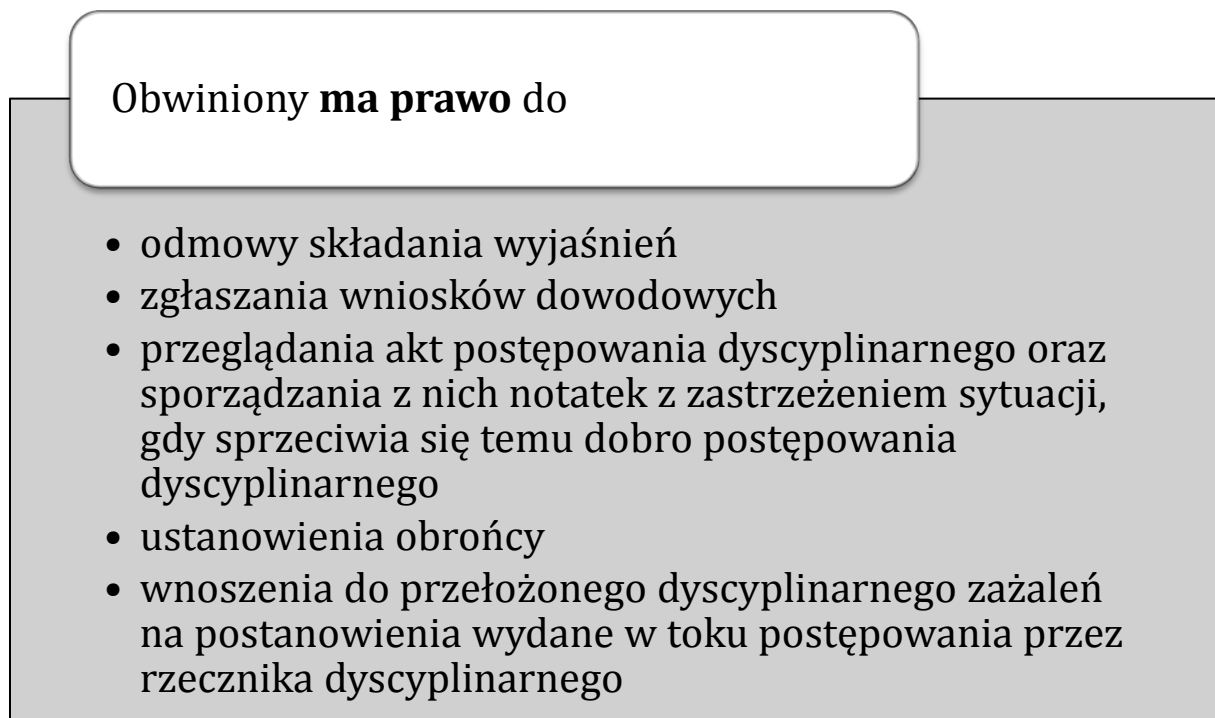


DIAGRAM 33. PRAWA OBWINIONEGO



**DIAGRAM 34. WNOSZENIE ZAŻAŁEŃ NA POSTANOWIENIA WYDANE
W TOKU POSTĘPOWANIA**

W terminie 3 dni od dnia doręczenia i w przypadkach wskazanych w ustawie, od postanowień wydanych przez przełożonego dyscyplinarnego zażalenie przysługuje do wyższego przełożonego dyscyplinarnego z zastrzeżeniem, iż jeżeli orzeczenie lub postanowienie w pierwszej instancji wydał Komendant Główny Policji, odwołanie lub zażalenie nie przysługuje. Obwiniony jednak może w terminie 7 dni zwrócić się do Komendanta Głównego Policji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od orzeczeń

DIAGRAM 35. USTANOWIENIE OBROŃCY

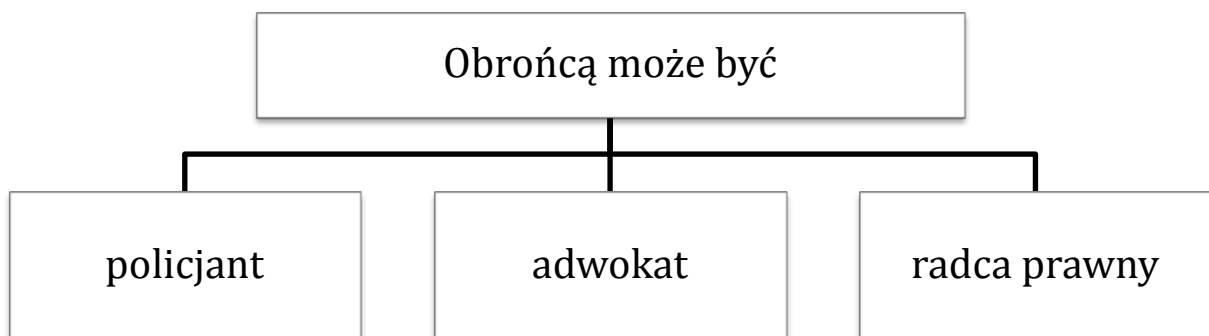


DIAGRAM 36. OBROŃCA W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM

Ustanowienie obrońcy uprawnia go do działania w całym postępowaniu dyscyplinarnym, nie wyłączając czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia, jeżeli nie zawiera ograniczeń

O zmianie zakresu pełnomocnictwa uprawniającego do działania w postępowaniu dyscyplinarnym lub o jego cofnięciu obwiniony niezwłocznie zawiadamia obrońcę oraz rzecznika dyscyplinarnego

Obrońca nie może podejmować czynności na niekorzyść obwinionego

Obrońca może zrezygnować z reprezentowania obwinionego w toku postępowania dyscyplinarnego, zawiadamiając o tym obwinionego oraz rzecznika dyscyplinarnego. Do czasu ustanowienia nowego obrońcy, jednak nie dłużej niż 14 dni od dnia zawiadomienia obwinionego, obrońca jest obowiązany podejmować niezbędne czynności

Orzeczenia, postanowienia, zawiadomienia i inne pisma, wydane w toku postępowania dyscyplinarnego, doręcza się obwinionemu oraz obrońcy, jeżeli został ustanowiony. W razie doręczenia obwinionemu i obrońcy w różnych terminach pisma, od którego przysługuje odwołanie lub zażalenie, termin do złożenia odwołania lub zażalenia liczy się od dnia doręczenia, które nastąpiło wcześniej

Udział obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym nie wyłącza osobistego działania w nim obwinionego

DIAGRAM 37. ODMOWA UDOSTĘPNIENIA AKT

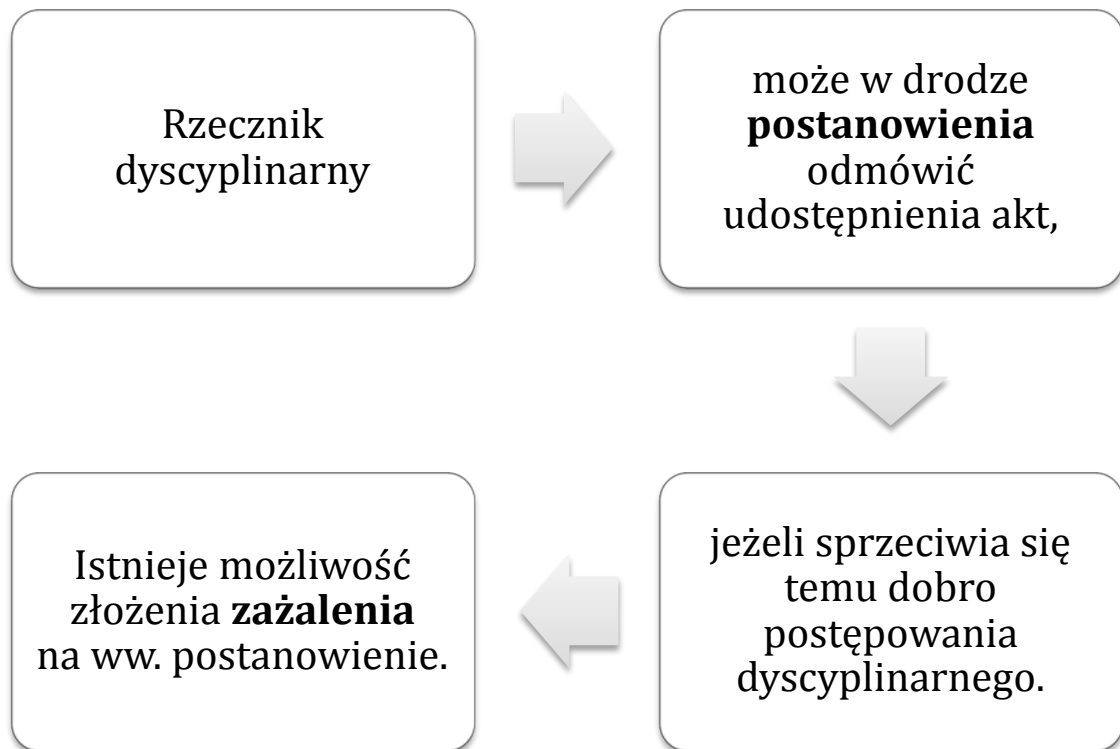


DIAGRAM 38. UDZIAŁ OBWINIONEGO W CZYNNOŚCIACH DOWODOWYCH ORAZ ZAPOZNANIE Z AKTAMI POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

Udział w czynnościach dowodowych oraz zapoznanie obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego zwolnionego od zajęć służbowych z powodu choroby wymaga **zgody lekarza**, który orzekł czasową niezdolność obwinionego do służby. W przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z lekarzem lub zmiany lekarza zgody takiej może udzielić lekarz, który obecnie leczy obwinionego, a w dalszej kolejności lekarz o takiej samej specjalności.

DIAGRAM 39. SKŁADANIE WNIOSKÓW DOWODOWYCH

Wniosek dowodowy **obwiniony** zgłasza
na piśmie



rzecznikowi dyscyplinarnemu, który

- wniosek dowodowy uwzględnia albo
- odmawia uwzględnienia wniosku dowodowego w drodze **postanowienia** jeżeli:
 - ◆ okoliczność która ma być udowodniona nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy
 - ◆ dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności lub nie da się przeprowadzić
 - ◆ przeprowadzenie dowodu jest sprzeczne z prawem

Na postanowienie w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku dowodowego przysługuje zażalenie

DIAGRAM 40. CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI DOWODOWYCH

Czynności dowodowe w postępowaniu dyscyplinarnym powinny być zakończone w terminie miesiąca od dnia wszczęcia tego postępowania



Wyższy przełożony dyscyplinarny, w drodze postanowienia, może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych do 2 miesięcy

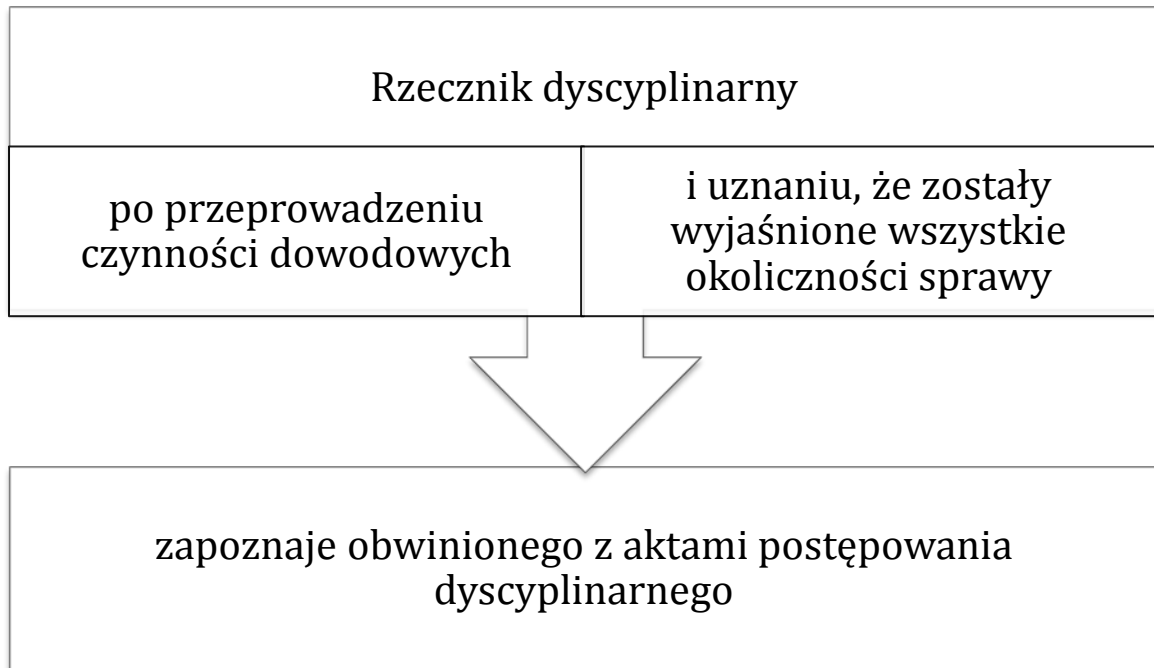


Komendant Główny Policji w drodze postanowienia może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych na czas oznaczony powyżej 2 miesięcy

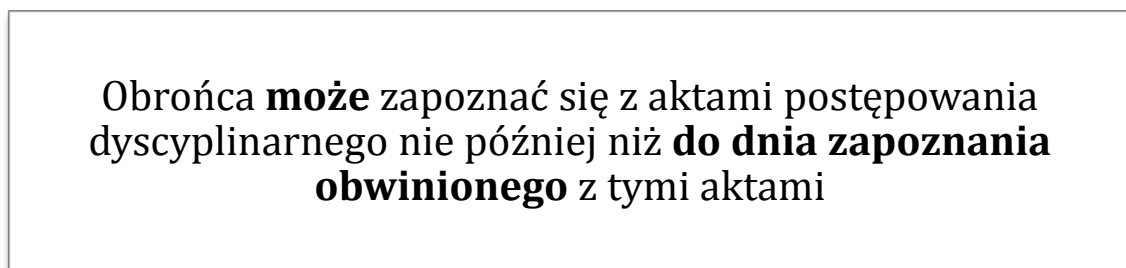
DIAGRAM 41. ZAWIESZENIE POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

- **Przełożony dyscyplinarny może** zawiesić postępowanie dyscyplinarne
 - z powodu zaistnienia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania
- Na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego przysługuje zażalenie w terminie **7 dni** od dnia doręczenia postanowienia
- Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte z inicjatywy pokrzywdzonego, zażalenie to może również złożyć pokrzywdzony
- Przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o podjęciu zawieszono postępowania dyscyplinarnego po ustaniu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania

**DIAGRAM 42. ZAPOZNANIE OBWINIONEGO Z AKTAMI POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**



**DIAGRAM 43. ZAPOZNANIE OBROŃCY Z AKTAMI POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**



**DIAGRAM 44. DOKUMENTACJA Z ZAPOZNANIA Z AKTAMI POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**



**DIAGRAM 45. ODMOWA ZAPOZNANIA SIĘ Z AKTAMI POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO LUB ZŁOŻENIA PODPISU**

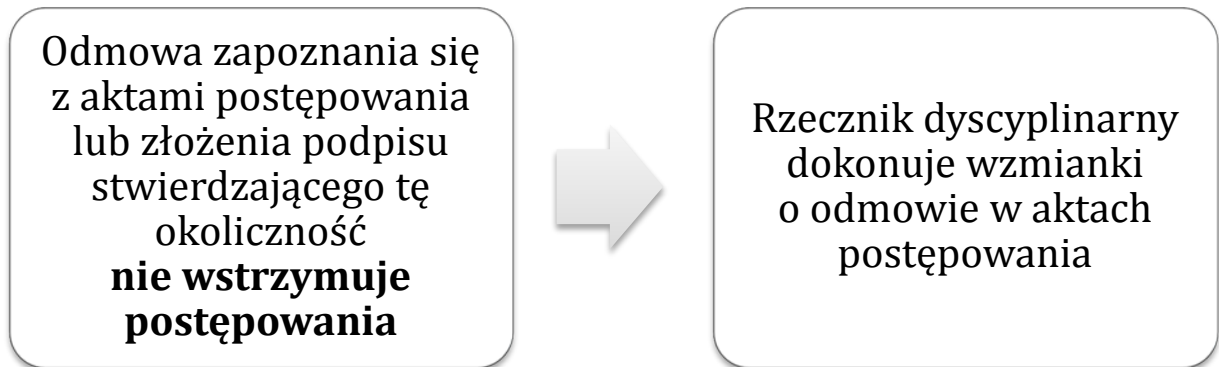
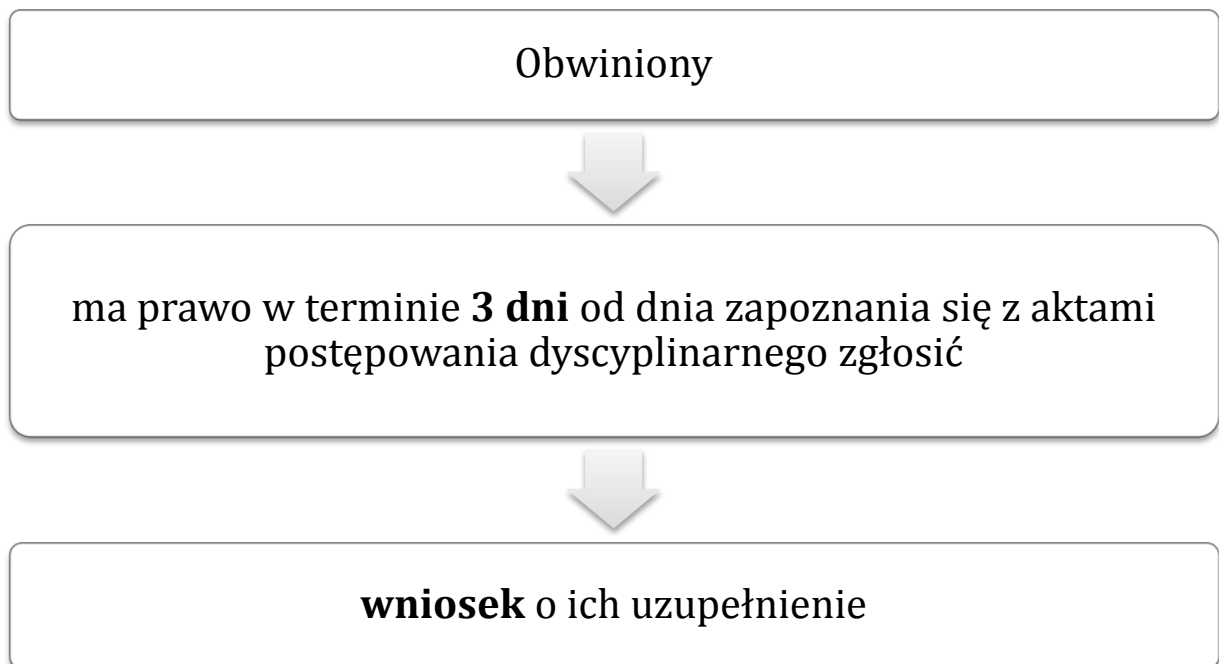
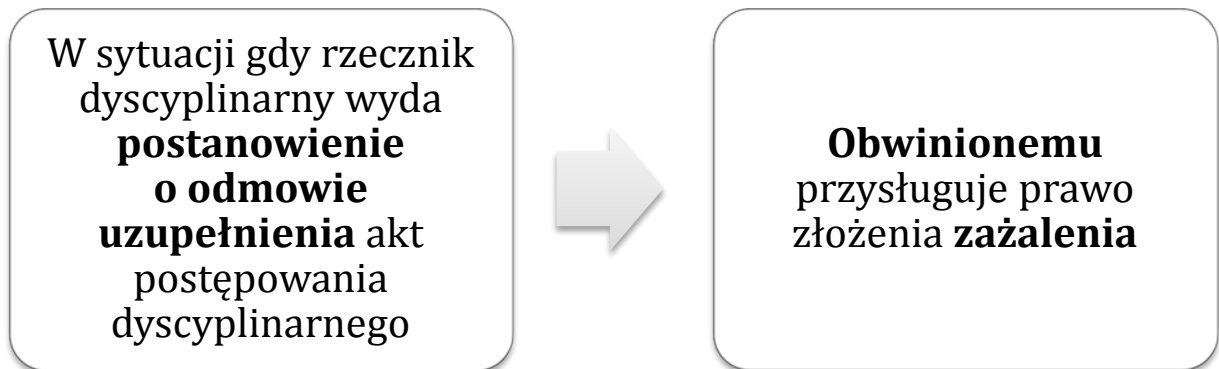


DIAGRAM 46. UZUPEŁNIENIE AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO



**DIAGRAM 47. ODMOWA UZUPEŁNIENIA AKT POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**



**DIAGRAM 48. UZUPEŁNIENIE UZUPEŁNIONYCH AKT POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**

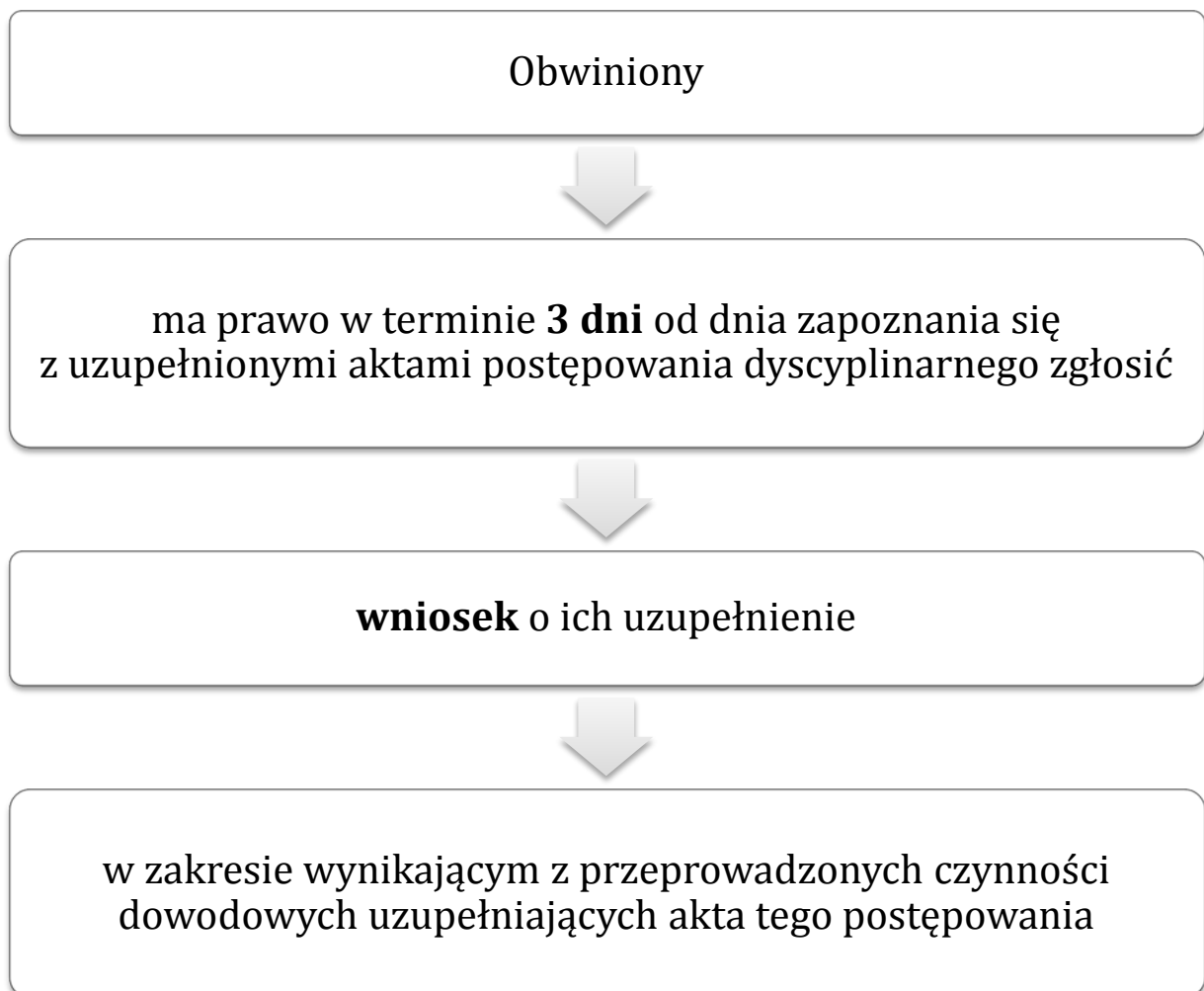


DIAGRAM 49. ZAKOŃCZENIE CZYNNOŚCI DOWODOWYCH

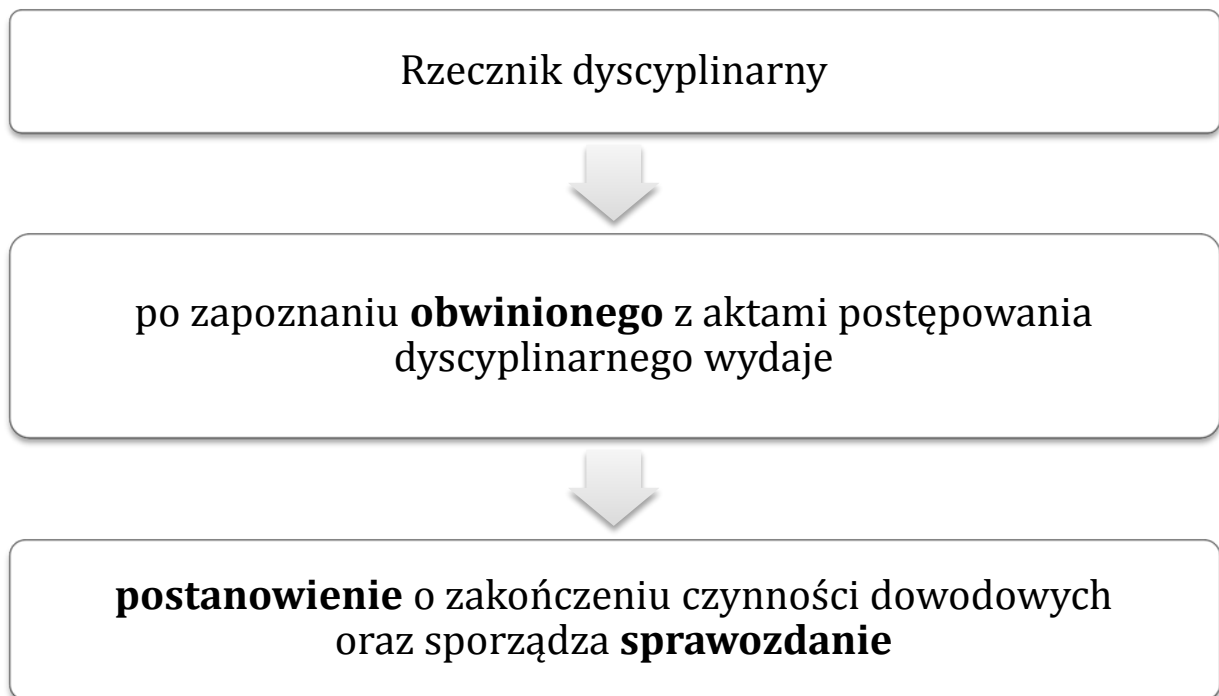


DIAGRAM 50. SPRAWOZDANIE Z POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

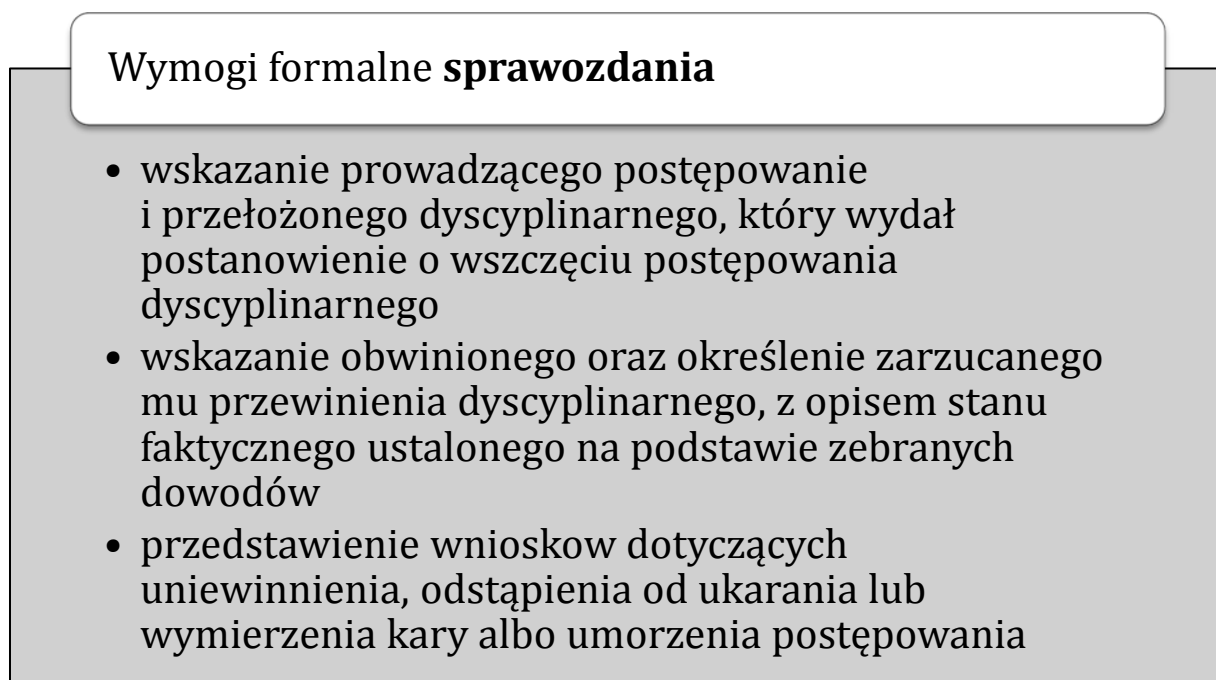


DIAGRAM 51. SPOSOBY ZAKOŃCZENIA POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

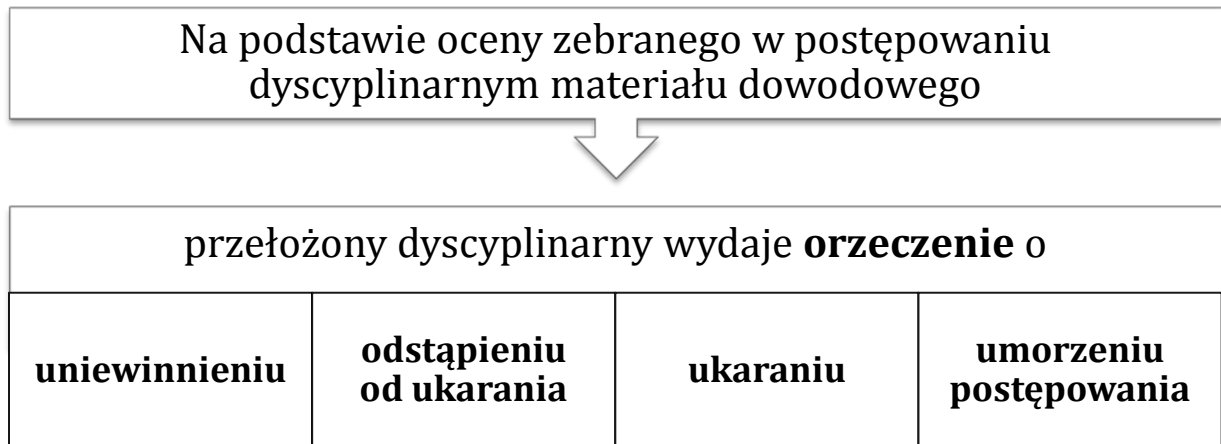


DIAGRAM 52. ORZECZENIE KOŃCZĄCE POSTĘPOWANIE

Wymogi formalne **orzeczenia kończącego postępowanie**

- oznaczenie przełożonego dyscyplinarnego
- data wydania orzeczenia
- stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego
- opis przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu wraz z kwalifikacją prawną
- rozstrzygnięcie o uniewinnieniu, stwierdzeniu winy i odstąpieniu od ukarania lub wymierzeniu kary dyscyplinarnej albo umorzeniu postępowania dyscyplinarnego
- uzasadnienie faktyczne i prawne orzeczenia
- pouczenie o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania
- podpis z podaniem stopnia, imienia i nazwiska przełożonego dyscyplinarnego oraz pieczęć jednostki organizacyjnej Policji

DIAGRAM 53. UCHYLENIE POSTANOWIENIA O ZAKOŃCZENIU CZYNNOŚCI DOWODOWYCH

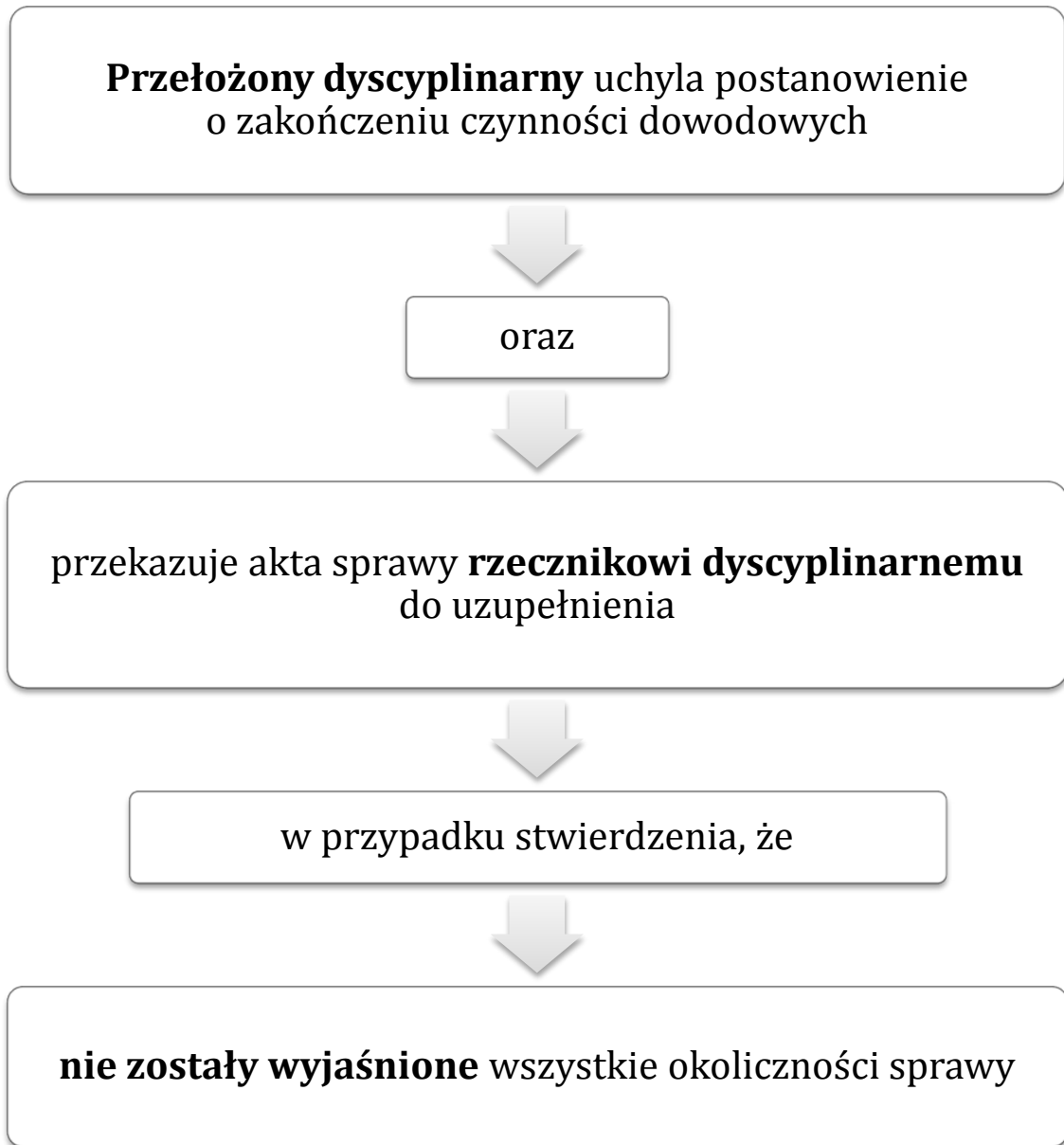
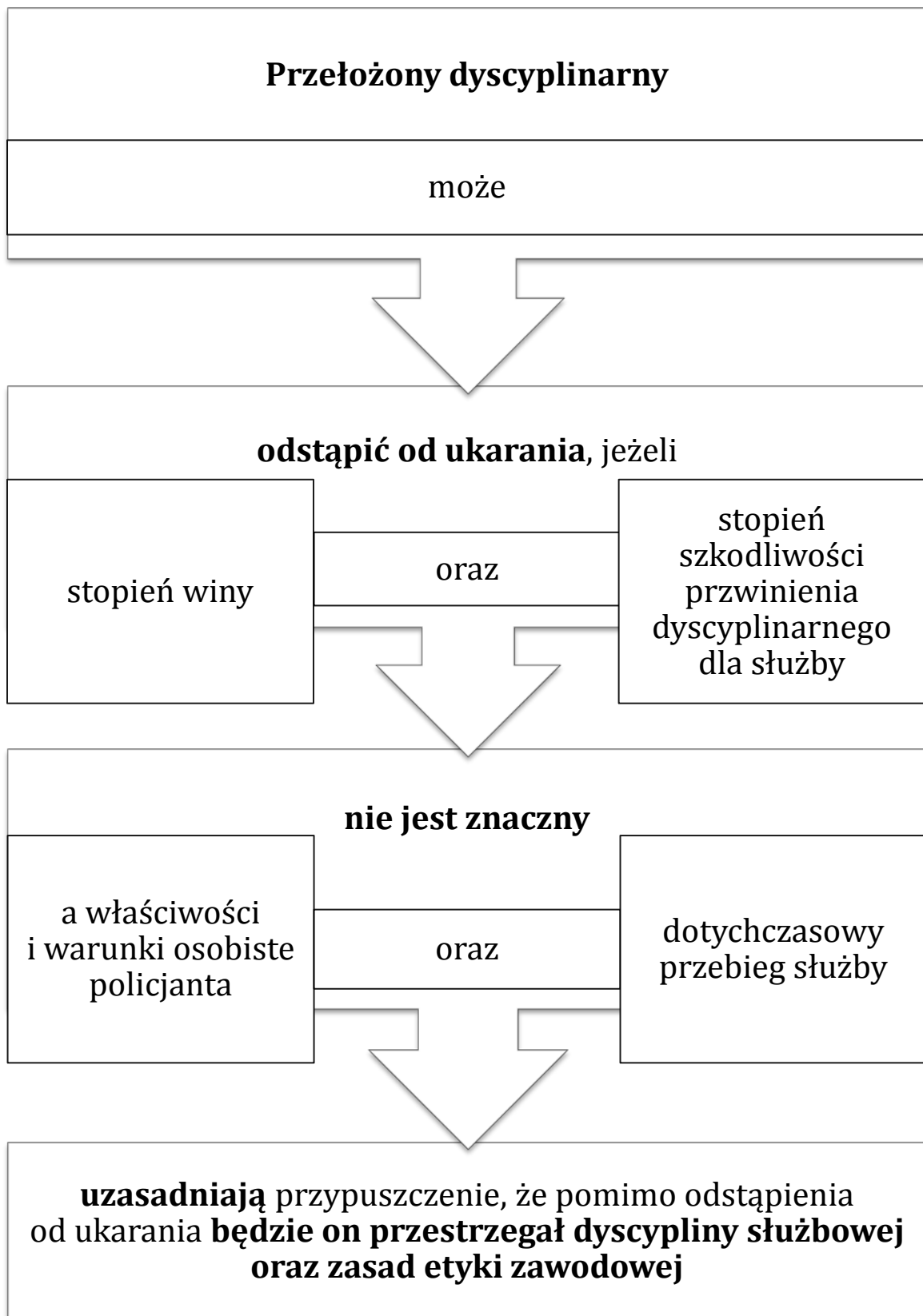


DIAGRAM 54. ODSTĄPIENIE OD UKARANIA



**DIAGRAM 55. ORZECZENIE O ZAKOŃCZENIU POSTĘPOWANIA
DYSCYPLINARNEGO**

Orzeczenie o zakończeniu postępowania dyscyplinarnego	
sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem nie później niż w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych	doręcza się niezwłocznie obwinionemu

**DIAGRAM 56. PRZEŁOŻONY DYSCYPLINARNY NIEUPRAWNIONY
DO WYMIERZENIA KARY DYSCYPLINARNEJ**

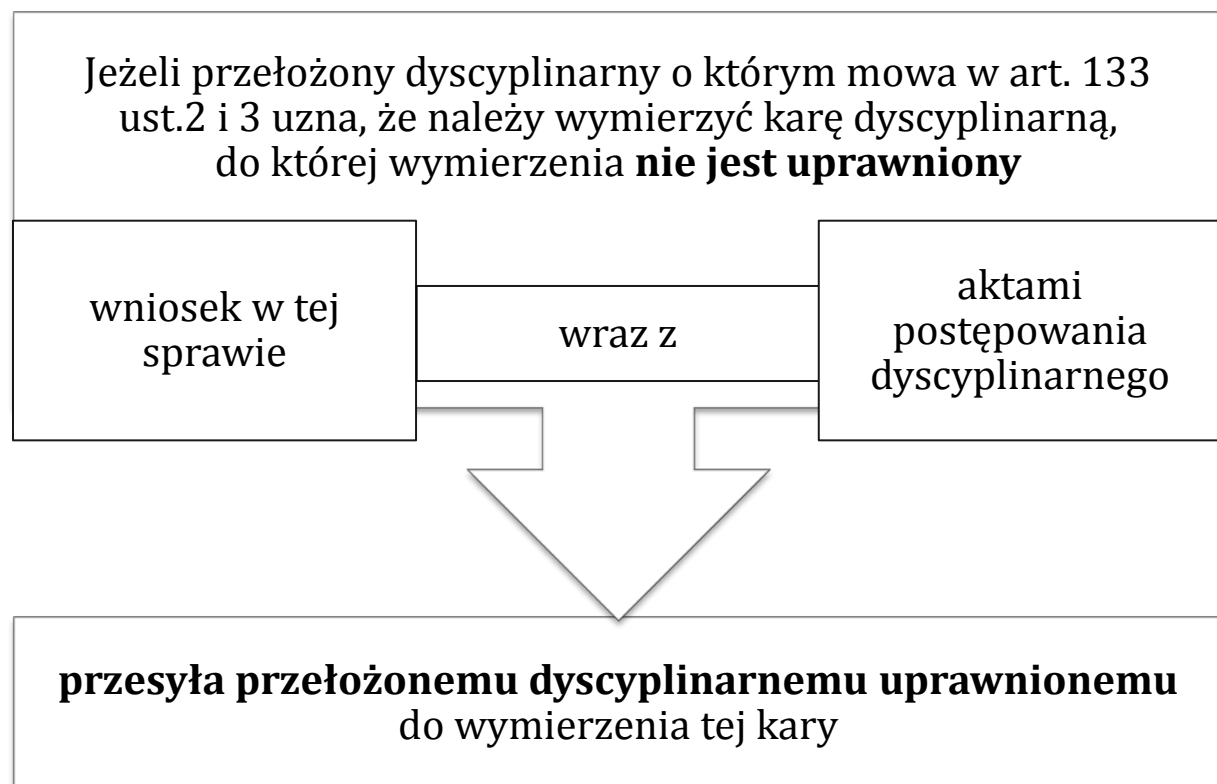
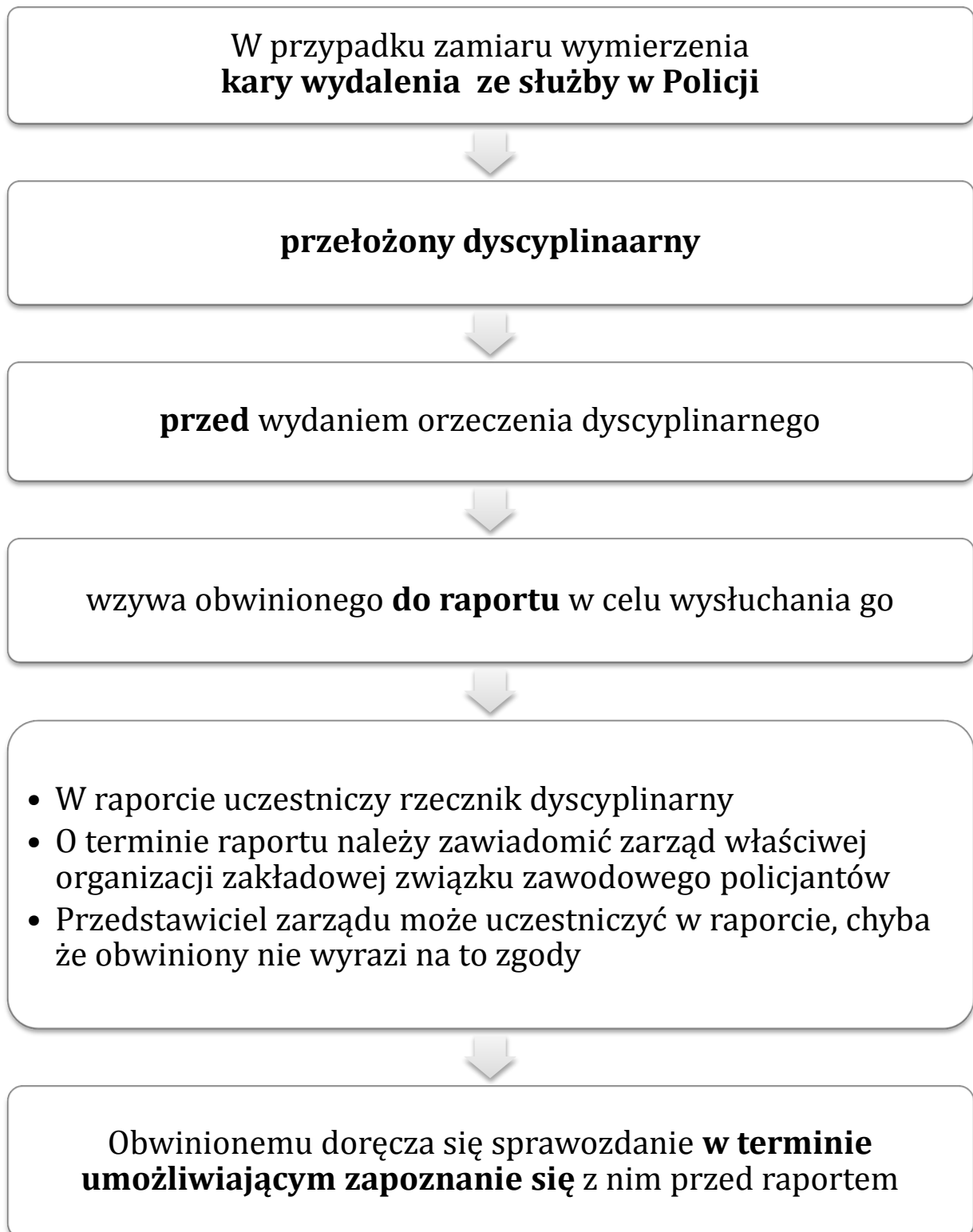


DIAGRAM 57. WYMIERZENIE KARY WYDALENIA ZE SŁUŻBY W POLICJI



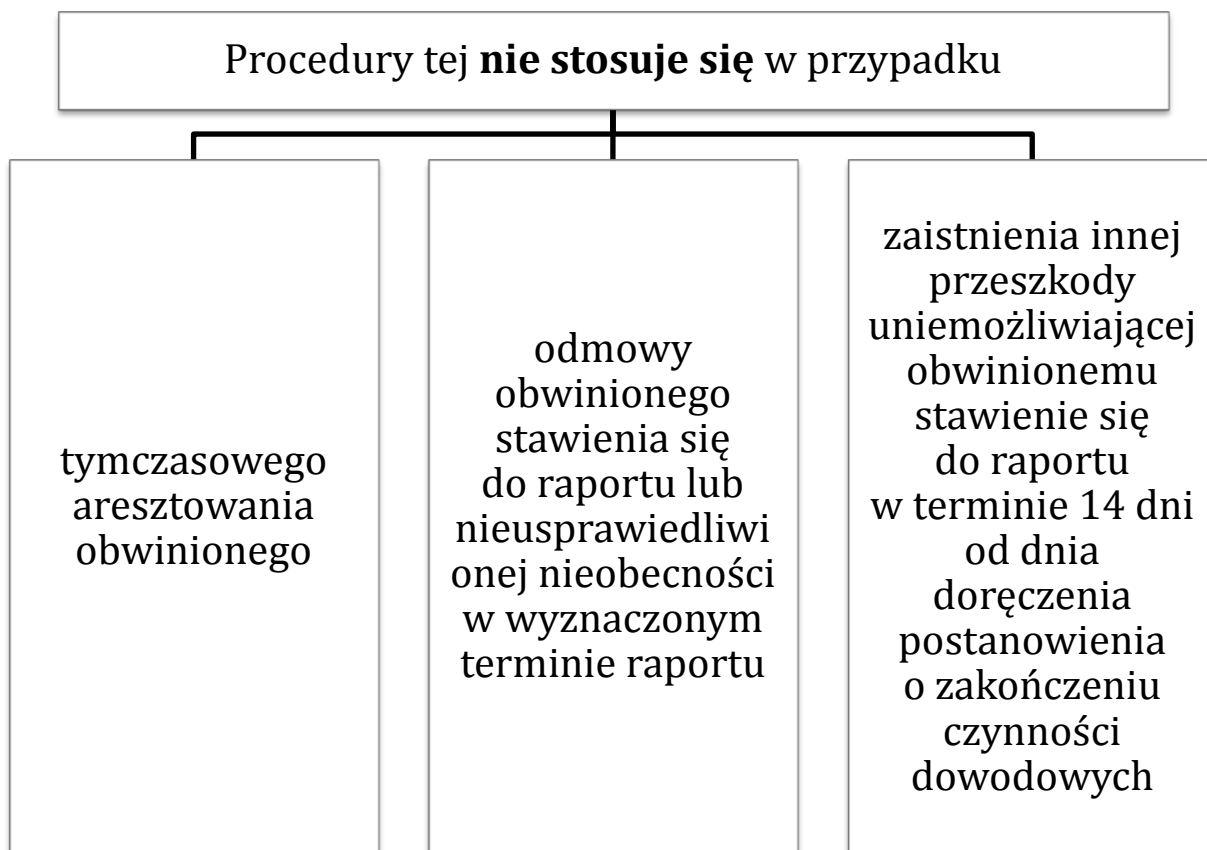


DIAGRAM 58. DWUINSTANCYJNOŚĆ POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO

<p>Postępowanie dyscyplinarne</p>	
<p>jest dwuinstancyjne</p>	<p>od orzeczenia wydanego w I instancji obwinionemu przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia</p>